

MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUS

Tilaaaja

Hämäläisen Sora Oy

Projekti

1450

Versio

1

Päivämäärä

23.6.2026

Kohde

Maa-ainesalue, Ämmäntöyräs, Orimattila

Kiinteistö

Sorakangas 560-418-32-19 ja Soraharju 560-418-32-25

Kansisivun ilmakuva lännen suuntaan 14.11.2025, ottamisalue rajattu likimääräisesti

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO	4
2	TIIVISTELMÄ JA HANKKEEN TAVOITTEET	4
3	SIJAINTI	5
4	NYKYISET LUVAT JA OTTAMISTOIMINNAN TILA	5
5	MAANOMISTUS JA NAAPURIT	5
6	YMPÄRISTÖ JA ALUEEN NYKYTILAN KUVAUS	5
6.1	Maastonselvitykset ja kartta-aineisto	5
6.2	Kaavatilanne	6
6.3	Lähimmät kohteet	8
6.4	Maisema	8
6.5	Kasvillisuus, eläimistö ja arvokkaat luontokohteet	10
6.6	Ilmanlaatu	11
6.7	Maa- ja kallioperä	11
6.8	Pohjavedet	11
6.9	Kaivot ja vedenhankinta	13
7	SUUNNITeltu OTTAMISTOIMINTA	13
7.1	Ottamistilanne	13
7.2	Ottamis- ja kaivualueiden rajaus	13
7.3	Ottamistasot ja – suunnat	13
7.4	Vaiheistus	13
7.5	Otettavat ainekset ja määrät	14
7.6	Pintavesien hallinta	14
7.7	Jälkikäyttö ja loppumuotoilu	14
7.8	Maisemointi	14
8	JALOSTUSTOIMINNOT- JA PROSESSIT	15
8.1	Prosessit, laitteistot ja rakenteet	15
8.2	Toiminta-aika	17
8.3	Tuotteet ja tuotantomäärät	17
8.4	Raaka-aineet ja muut tuotantoon käytettävät aineet	18
8.5	Vedenhankinta	18
8.6	Energian käyttö	18
9	LIIKENNEJÄRJESTELYT	18
10	VARASTOINTI- JA KÄSITTELYTOIMINNOT	19
10.1	Kaivannaisjätteiden käsittely	19
10.2	Tuotteiden varastointi	19
11	TOIMINNASTA SYNTYVÄT JÄTTEET	20
11.1	Jätevesi	20
12	ARVIO YMPÄRISTÖVAIKUTUKSISTA JA SUUNNITELMA ESIINTYVIEN HAITTOJEN RAJOITTAMISTOIMENPITEISTÄ	20
12.1	Maisema	20
12.2	Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön	20
12.3	Ilmapäästöt	21
12.4	Liikenteen aiheuttamat päästöt	21
12.5	Maaperä, pohja- ja pintavedet	21
12.6	Melu	22
12.7	Pöly	24

12.8	Tärinä	24
12.9	Kokonaisvaikutus lähimmälle asutukselle	24
13	ARVIO BAT JA BEP SOVELTAMISESTA	24
14	RISKIT, ONNETTOMUUDET JA HÄIRIÖTILANTEET	25
15	ESITYS TARKKAILUOHJELMAKSI	25

LIITTEET

1	Yleis- ja pohjavesialuekartta 1:20 000	23.6.2026
2	Maa-aineslupa	29.6.2016
3	Ympäristölupa	21.7.2014
4.1	Lainhuutotodistus	26.2.2026
4.2	Omistajan suostumus luvan hakuun	
5	Naapuritiedot (ei julkinen asiakirja - vain viranomaiskäyttöön)	26.2.2026
6	Pohjavesien yhteistarkkailun raportti 2025	16.12.2025
7	Suunnitelmakartta, Ämmäntöyrään alueen maisemointi 3 vuodessa	23.6.2026
8	Tukitoiminta-alueen maaperän suojaus	23.6.2026
9	Melun vaimenemiskäyrästä	23.6.2026

KARTAT JA PIIRUSTUKSET

1450.1	Nykytilakartta	1:2 000	17.6.2026
1450.2	Suunnitelmakartta	1:2 000	17.6.2026
1450.3	Lopputilakartta	1:2 000	17.6.2026
1450.4	Leikkauspiirustus	1:2 000	17.6.2026

1 JOHDANTO

Tällä lupahakemuksella haetaan ympäristönsuojelulain (527/2014 muutoksen 423/2015) 47 a §:n ja maa-aineslain (555/1981 muutoksen 424/2015) 4 a §:n mukaista yhteistä ympäristö ja maa-aineslain mukaista lupaa.

Lupahakemus koskee hiekan, soran ja kivien ottamista, käsittelyä sekä murskaamista tiloilla Sorakangas RN:o 32:19 ja Soraharju RN:o 32:25 Orimattilassa Ämmäntöyrään maa-ainesten ottoalueella.

Lupaa haetaan 10 vuodeksi.

Lupaa haetaan voimaan muutoksen hausta huolimatta.

Hakija - Hämäläisen Sora Oy
Äyrästie 19
16300 ORIMATTILA
puh. 040 519 6715
hamalaisen.sora@gmail.com

y-tunnus 0129844-3

2 TIIVISTELMÄ JA HANKKEEN TAVOITTEET

Tässä esitetään yhdistetty maa-aines- ja ympäristölupahakemus maa-ainesten ottamisalueelle Orimattilan Ämmäntöyrään maa-ainesalueelle tilojen Sorakangas 560-418-32-19 ja Soraharju 560-418-32-25 alueella.

Kyseessä on hiekka-/sora-alue, josta on otettu maa-aineksia jo pitkään. Alueella on voimassa oleva maa-aineslupa soran/hiekan ottamiseen. Ympäristölupa murskaamiseen oli voimassa 10 vuotta 21.7.2014 alkaen eikä siten ole enää voimassa.

Alueelle haetaan lupaa 319 000 m³-k maa-ainesten ottamiseen 10 vuoden aikana. Vuotuinen ottamismäärä on keskimäärin 32 000 m³. Ottamisalueen pinta-ala on 4,36 ha.

Alueelta otetaan hiekkaa, soraa ja kiviä. Aineksista valmistetaan seulomalla ja murskaamalla erilaisia kiviaineslajeja. Sora, hiekka sekä kivet syötetään murskaimelle pyöräkuormaajalla. Valmis tuote varastoidaan eri tuotteiden varastokasoihin, joiden korkeus on 6...8 metrin luokkaa. Maa-ainestuotteet kuljetetaan käyttökohteeseen kuorma-autoilla tai ajoneuvoyhdistelmillä. Kohteen maa- ja kiviaineksia käytetään maarakentamisessa sekä tie- ja talonrakennuskohteissa.

Alueella on lainvoimainen ja hyväksytty Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014, missä alue on merkitty virkistysalueeksi. Orimattilan kaupunginvaltuuston hyväksymässä Keskusta-Virenojan osayleiskaavassa 2020 alue on merkitty maa-ainesten ottamisalueeksi sekä maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta. Alueen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita eikä Natura 2000-verkostoon kuuluvia alueita. Suunniteltu ottamisalue sijaitsee 1-luokan Ämmäntöyrään pohjavesialueella.

Alueen läheisyydessä on asutusta etelän, lännen ja pohjoisen puolella. Lähimmillään asutus sijaitsee pohjoisessa, missä lähimmät kohteet ovat noin 110 m etäisyydellä ottamisalueen rajasta ja noin 300 m etäisyydellä murskausalueesta.

Alue soveltuu maa-ainesten ottoon ja murskaukseen tässä esitettävän suunnitelman mukaan toimittaessa. Suunnitelluilla rakenteilla ja toimintatavoilla toiminnan meluvaikutus ei ylitä melutason ohjearvoja ympäristön häiriintyvissä kohteissa.

Pölyhaitan syntymistä ehkäistään mm. maa-aineksen putoamiskorkeuden säätelyllä ja tarvittaessa kastelulla.

Aluetta maisemoidaan vaiheittain ottamisen aikana. Luiskat muotoillaan alueelta saatavilla mailla. Muotoilun jälkeen alueelle levitetään pintamaaksi soveltuvaa alueelta kuorittua tai muualta tuotavaa humuspitoista puhdasta maata. Suunnitellulla ottamisella ja muotoilulla alue saadaan palautettua aikaisemmasta maisemavaurioalueesta eheäksi kokonaisuudeksi.

Lupaa haetaan toiminnan aloittamiseksi ennen luvan lainvoimaiseksi tulemistä, jotta toimintaa voidaan jatkaa. Kyseessä on toiminnassa ollut alue. Siten toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Toimialatunnus:

08120 Soran, hiekan, saven ja kaoliinin otto (kiven, soran ja hiekan rouhinta ja murskaus)

3 SIJAINTI

Kohde sijaitsee Orimattilan kaupungin Viljamaan kylässä tilojen Sorakangas RN:o 32:19 ja Soraharju RN:o 32:25 alueella.

Alue on noin 2 km Orimattilan keskustan kaakkoispuolella Orimattila-Myrskylä tien (Pakaantie nro 167) itäpuolella. Ottamisalue on osa ns. Ämmäntöyrään sora-alueita, jossa on useamman maa-ainesten ottajan toisiinsa yhtyviä ottamisalueita.

Alueen sijainti on esitetty LIITTEESSÄ 1.

Alueen keskiosan koordinaatit ETRS-TM35FIN koordinaatistossa on noin N 6739670 E 432354.

4 NYKYISET LUVAT JA OTTAMISTOIMINNAN TILA

Haettavan luvan mukaista toimintaa on harjoitettu alueella jo pitkään. Alueelta on otettu maa-aineksia jo 1960-luvulta lähtien.

Maa-ainesten ottoon ja jalostukseen on seuraavat luvat:

Maa-ainesten ottamislupa kymmeneksi (10) vuodeksi 404 000 m³:n kiviainemäärälle, Orimattilan kaupunki, tekninen lautakunta. Antopäivä 29.6.2016. Ottamislupa on voimassa 29.6.2026 asti. Maa-aineslupapäätös on LIITTEENÄ 2.

Ympäristölupa harjusoran murskaukseen ja seulontaan. Orimattilan kaupunki, ympäristölautakunta. Antopäivä 21.7.2014. Lupa oli voimassa 10 vuotta. Ympäristölupapäätös on LIITTEENÄ 3.

5 MAANOMISTUS JA NAAPURIT

Kohdetilat Sorakangas RN:o 32:19 (560-418-32-19) ja Soraharju RN:o 32:25 (560-418-32-25) omistaa hakija Arto Hämäläinen. Tilojen pinta-alat ovat 3,180 ha ja 1,766 ha.

Lainhuutotodistukset ovat LIITTEENÄ 4.1. Omistajan suostumus luvan hakuun on LIITTEENÄ 4.2.

Naapuritiedot (naapurikiinteistöt sekä lähimmät asuinkiinteistöt) on esitetty LIITTEESSÄ 5.

6 YMPÄRISTÖ JA ALUEEN NYKYTILAN KUVAUS

6.1 Maastaselvitykset ja kartta-aineisto

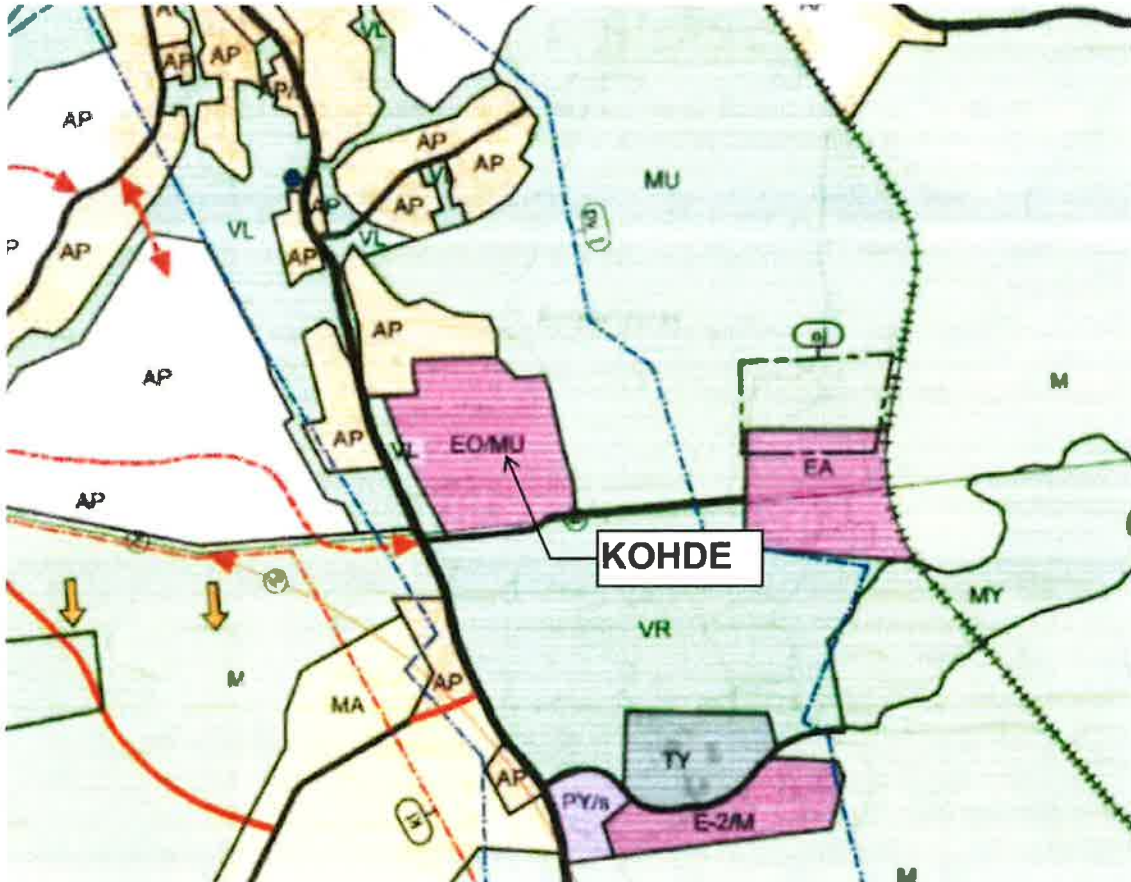
Pohjakartta-aineistona käytettiin Maanmittauslaitoksen ETRS-TM35FIN –koordinaatistossa olevaa kartta-aineistoa.

Kohteeseen tehtiin suunnittelijan maastokäynti 1.8.2025. Alue on laserkeilattu Maanmittauslaitoksen toimesta 30.6.2022 sekä kartoitettu UAV-kuvauksena (dronekuvaus) 14.11.2025.

Korkeustiedot ovat järjestelmässä N2000.

6.2 Kaavatilanne

Alueella on lainvoimainen Orimattilan kaupunginvaltuuston 18.6.2007 hyväksymä Keskusta – Virenojan osayleiskaava 2020, jossa kohdealue on merkitty EO (maa-ainesten ottoalue) sekä MU (maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta).

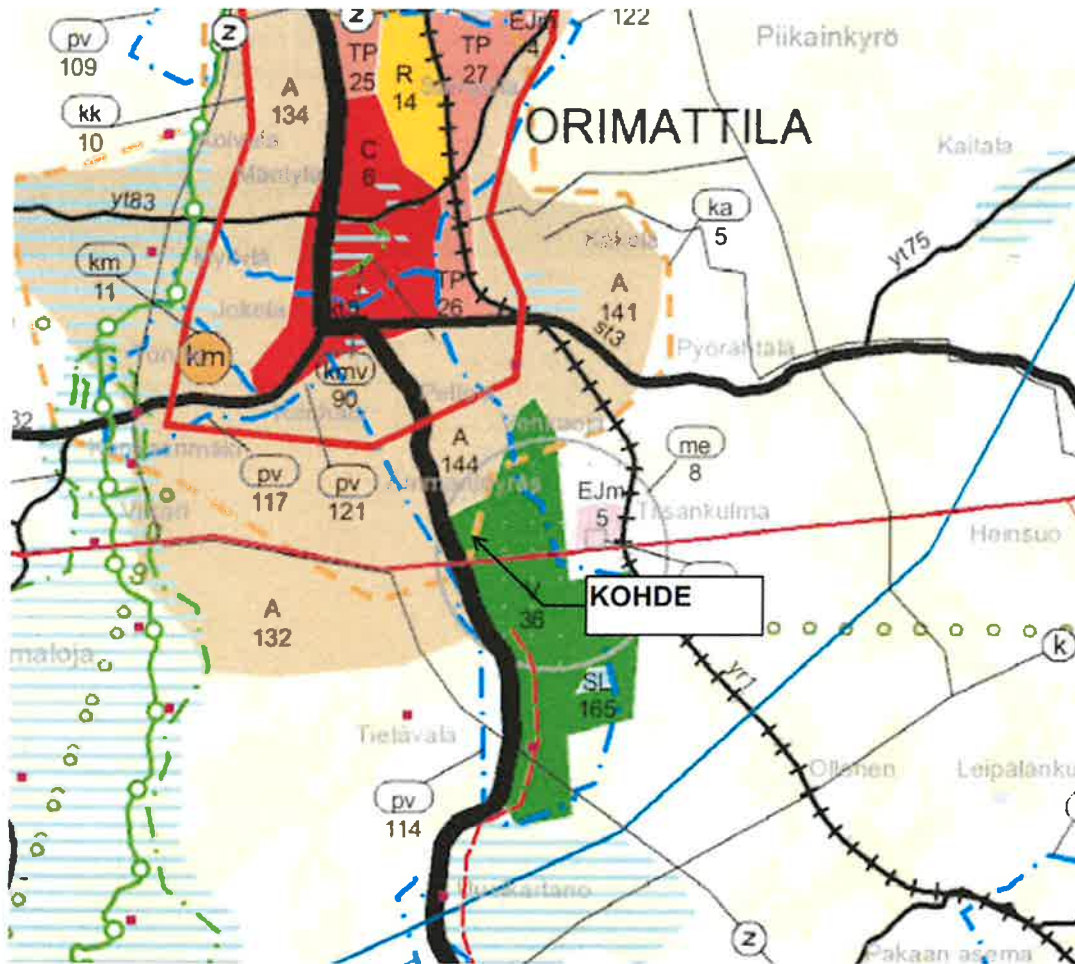
Kuva 1 Karttaote Keskusta – Virenojan osayleiskaavasta lisätynä kohdemerkinnöillä. LÄHDE: Orimattilan kaupunki 18.9.2025.

	Maa-ainesten ottoalue		Pientalovaltainen asuntoalue
	Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta		Retkeily- ja ulkoilualue
	Alueen metsien käsittelyssä tulee sovittaa yhteen metsänhoidon ja ulkoilun tarpeet sekä ympäristöarvot.		Tärkeä pohjavesialue
	Rakentaminen tulee sijoittaa siten, ettei alueen ympäristöarvoja vaaranneta.		Suurjännitelinja

Alueella on lisäksi lainvoimainen korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen 15.4.2019 (diariinro 978/1/18) ja kuulutusten myötä hyväksytty Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014.

Kaavassa alue on merkitty virkistysalueeksi. Alueen muuttamiseen virkistysalueeksi ei ole kaupungin puolelta aikapainetta.

Kohdealue on melualueen (me) sisällä, sekä pohjavesialueella (pv). Melualueen keskeisimmät meluavat toiminnot ovat maa-ainesten ottotoiminnan lisäksi idän puolella oleva Salolan maankaatopaikka, Salolan ampumaurheilukeskus ja etelän puolella oleva Orimattilan motocrossrata.

Kuva 2 Karttaote maakuntakaavakartasta lisättyä kohdemerkinnöillä. LÄHDE: Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014.

Virkistysalue	Tärkeä vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue
Kaupunkialue	Luonnonsuojelualue
Melualue	Taajamatoimintojen alue

Alueella ei ole asemakaavaa.

6.3 Lähimmät kohteet

Lähimmät asuin kohteet ja niiden etäisyys kohteesta on esitetty seuraavassa.

Alueen ympäristössä on asutusta erityisesti lännen, luoteen ja pohjoisen suunnalla. Lähimmät häiriintyvät kohteet (rakennukset tai rakennusryhmät) ja niiden etäisyys murskausalueelta on esitetty seuraavassa.

Lähimpien asuinrakennusten ja murskausalueen väliin jää meluesteeksi ottamisalueen luontaisia sorarintauksia, jotka nousevat paikoin noin tasolle +110. Melua ja pölyä tuottavat toiminnot tapahtuvat valtaosin kuopan kulloisellakin pohjatasolla.

Kohde	Kiinteistötunnus	Suunta	Lyhin etäisyys kohteesta	Etäisyys murskausalueelle
Asuinrakennusryhmä, useita taloja	mm. 7:343 7:263	pohjoisluode	≥ 110 m	≥ 300 m
Asuinrakennus	52:2	itäkoillinen	≥ 800	> 1000 m
Asuinrakennus	4:119	etelä	≥ 320 m	≥ 360 m
Asuinrakennusryhmä, useita taloja	mm. 26:9	länsi	≥ 240 m	≥ 320 m
Asuinrakennus	26:2	luode	≥ 200	≥ 300 m

Asuin kohteiden sijainnit on esitetty LIITTEESSÄ 1.

6.4 Maisema

Ottamisalueelle ei ole juurikaan näkymiä alueen ulkopuolelta, ainoastaan idän puolella olevalta huoltotieltä on paikoin näkymiä alueelle. Alueen ympäristössä on pääosin metsäpeitteiset alueet idän ja pohjoisen suuntiin. Lännen ja etelän puolella on muiden hallitsemia maa-ainesalueita.

Ottamisalueen sisällä maisemakuva on valtaosin avattua soranottoaluetta.

Ämmäntöyrään harjualue on maisemansuojelun kannalta arvokas alue paikallisesti. Alue määriteltiin Poski projektissa osittain soveltuvaksi maa-ainesten ottoon. Tekijät, jotka heikentävät alueen soveltuvuutta ovat asutus, arvo maisemansuojelun kannalta, pohjavedenotto ja virkistysalue. LÄHDE: Päijät-Hämeen Poski loppuraportti

Poskiprojektin arvottama arvokkuus maisemansuojelun kannalta on nykyisin hyvin vähäinen, kun Ämmäntöyrään ottamisalueet ovat avoimina ottamisalueina. Myöhemmin maisemoinnin jälkeen tilanne muuttuu.

Kuva 3 Ilmakuva vuodelta 2025. Kohdekiinteistöjen keskipisteet merkitty kuvaan.

Kuva 4 Ottamisaalueen läntisintä korkeinta osaa. Oikealla kaupungin ottamisaueetta. Kuvattu 4.6.2026.

Kuva 5 Ottamisalueen itäosaa, kuvattu itään päin 4.6.2026.

6.5 Kasvillisuus, eläimistö ja arvokkaat luontokohteet

Suunnitellun ottamisalueen reunoilla on vähäisiä metsäpeitteisiä alueita. Valtaosa suunnitellusta ottamisalueesta on jo avuttua sorapintaista aluetta.

Kohteessa ei ole laajempaa metsäpeitteistä aluetta. Itäosassa on lähinnä havupuita noin 2000 m² alueella.

Ottamisalueen ympäristön luonnontilaiset alueet ovat tavanomaista kuivan harjualueen mäntyvaltaista metsämaata. Aluskasvillisuus on pääosin puolukkaa ja kanervaa. Pohjakerroksena on sammalta.

Ottamisalueen ulkopuolella, idän puolella olevan tien takana, on todettu kangasvuokon esiintymispaikka. Laji on havaittu tilan Sorarinne RN:o 32:31 alueella mm. vuonna 2012 kaupungin toimesta tehdyssä kartoituksessa.

Ottamisalue on rajattu siten, ettei maa-ainesten otosta ja käsittelystä ole haittaa lajin kasvupaikalle. Havaituista yksilöistä on vähintään 20...30 m etäisyys ottamisalueelle.

Itse toiminta-alueella ei ole erityisiä suojeluarvoja tai suojeltuja kohteita eikä se kuulu mihinkään suojelualueeseen. Lähistöllä ei ole Natura-alueita.

Lähin suojelualue on noin kuuden kilometrin päässä alueen koillispuolella sijaitseva Mieliäissuo-Kairesuo (soidensuojeluohjelmakohde ja Natura-2000 kohde).

LÄHDE: OIVA - Ympäristö- ja paikkatietopalvelu - Valtion ympäristöhallinto 22.6.2026.

Ämmäntöyrään harjualue on maisemansuojelun kannalta arvokas alue paikallisesti. Alue määriteltiin Poski projektissa osittain soveltuvaksi maa-ainesten ottoon. Tekijät, jotka heikentävät alueen soveltuvuutta ovat asutus, arvo maisemansuojelun kannalta, pohjavedenotto ja virkistysalue.

Alla olevassa taulukossa on esitetty alueen ja ympäristön suojelua koskevat tiedot.

Taulukko 2: Kohteen läheisyydessä, alle 1 km päässä sijaitsevat suojelualueet

Suojelualueet ja -päätökset kohdealueella tai lähistöllä	
Luonnonsuojelualueita	- Kohteen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita.
Luonnonmuistomerkkejä	- Ei
LSL:n nojalla suojeltuja luontotyypppejä	- Ei tiedossa
Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (Metsälaki 10 §)	- Ei
Maisema-alueita	- Ei tiedossa
Erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeä esiintymispaikka (LSL 47§, LSA Liite 4, sis. mm. kangasvuokko)	- Ei tiedossa
Luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja (sis. mm. liito-orava)	- Ei tiedossa
Natura 2000 verkostoon kuuluvia alueita	- Mieliäissuo (FI0100073) 5.8 km etäisyydellä koillisessa.
Luonnonsuojeluohjelma-alue (maisemakokonaisuudet)	- 2,5 km lännen suunnalla Porvoonjokilaakson maisemakokonaisuus (MAO010001)

Kulttuurihistoriallisia suojelukohteita tai muinaisjäänneksiä ei ole 1 km säteellä suunnitellusta ottamisalueesta.

LÄHDE: Paikkatietoikkuna 22.6.2026

6.6 Ilmanlaatu

Nykytilassa alueen ilmanlaatuun vaikuttaa pääasiassa tien 167 (Orimattila-Myrskylä) liikenteen lisäksi ajoittainen eri toimijoiden kiviainestoiminta.

6.7 Maa- ja kallioperä

Ämmäntöyrään soranottoalue on kaakko-luodesuuntaisella pitkittäisharjujaksolla, joka keskiosastaan on hyvin vettä johtavaa soraa. Reuna-alueilla maa-aines on enemmän hiekkaista.

Ottamisalueen pohja on valtaosin tasolla +80...85. Osalla alueista maanpinta on noin tasolla +100.

Kalliopinnan on havaittu olevan ainakin osalla alueista pohjavesipinnan yläpuolella. Kalliopinta nousee alueella kaakon suuntaan. Alueen eteläpuolella olevan pohjavesiputken PVP 1121-1 kohdalla kallio on tasolla noin +69 m.

6.8 Pohjavedet

Suunnittelualue sijaitsee I-luokan pohjavesialueella Ämmäntöyräs (0156001). Pohjavesialueen kokonaispinta-ala on 5,08 km² ja muodostumisalueen 2,09 km². Ottamisalue on muodostumisalueella, jolta pohjaveden virtaus suuntautuu kohti luoteen suunnassa olevaa Pakaantien vedenottamo. Ottamo on noin 0,8 km etäisyydellä.

Haettavan ottamisalueen osuus pohjaveden muodostumisalueen pinta-alasta on noin 2,1 %.

Pohjavesialueen rajat, vedenjakajan likimääräinen sijainti sekä pohjaveden virtaussuunnat on esitetty LIITTEESSÄ 1.

Hydrogeologinen kuvaus:

Pitkittäisharju, jonka aines on muodostuman keskiosassa hyvin vettä johtavaa soraa. Muodostuman poikki Sudenkuopan kohdalta kulkee lounas-koillisuuntainen ruhje ja pohjavedenjakaja. Alueen pohjoisosissa muodostuman itäpuolinen reuna-alue on n. 10 metriä korkeammalla tasolla kuin länsipuolinen alue. Pohjaveden virtaus suuntautuu vedenjakajalta pääasiassa luoteeseen sekä kaakkoon. Vedenjakajan pohjoispuolella pohjavedenpinta on n. 5 metriä alempana kuin eteläpuolella. Vedensaannin kannalta erinomainen alue.

Lähde: Ympäristöpalvelu Hertta 1.10.2025

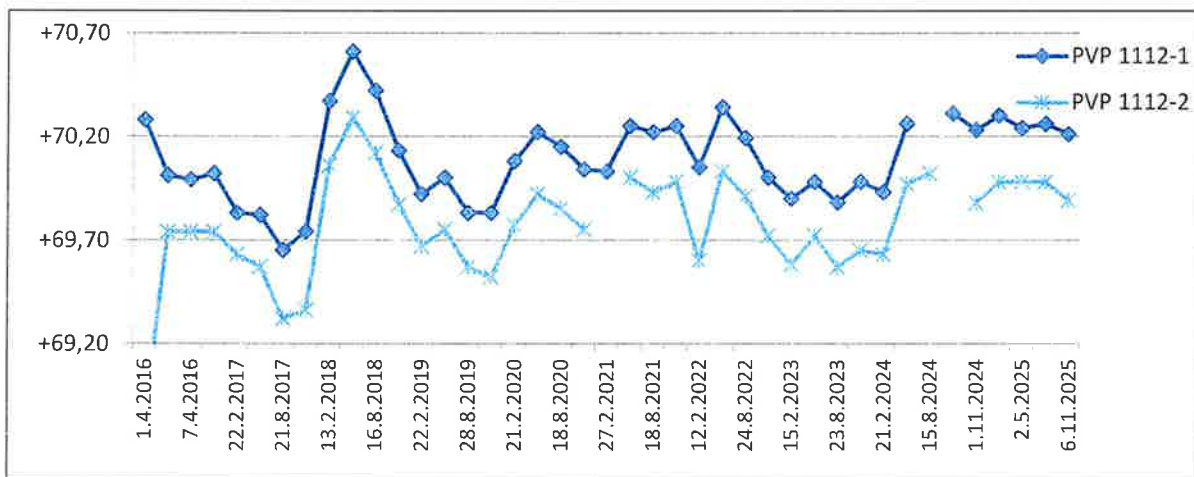
Pohjaveden virtaus jakautuu kahteen suureen valuma-alueeseen. Valuma-alueiden jakaja on lähdepurkautumien ja ympäröivien kallioharjanteiden perusteella arvioitu sijoittuvan Sudenkuopan supan eteläpuolelle. Vedenjakajan pohjoispuolella pohjavesi virtaa luonnostaan pohjoiseen purkautuen keskuslähteelle, joka sijaitsee Sikosuon pohjavesialueella.

Pohjoisen valuma-alueen kokonaisantoisuus on 1100 m³/d ja Keskuslähteen lisäksi samalla valuma-alueella sijaitsee Pakaantien vedenottamo, josta ottolupa on 600 m³/d (L-SVEO 20.1.1971). Pakaantien vedenottamon ottomäärä vuonna 2013 oli 440 m³/d. Pakaantien vedenottamosta voidaan ottaa ilman merkittävää pohjaveden alentamista vain osa koko valuma-alueen vesimäärästä. Pakaantien ottamon ja Keskuslähteen välillä on Arolantien ottamo (), jolla ei ole ottolupaa. Orimattilan Vesi Oy:llä on hallintaoikeus Arolantien ottamolle, mutta ottamoa ei toistaiseksi ole otettu käyttöön.

Eteläisellä valuma-alueella on Uudenkartanon vedenottamo, jonka ottolupa on 900 m³/d ja käyttömäärä vuonna 2013 oli 461 m³/d. Pohjavesi purkautuu luonnostaan vedenottamon eteläpuolella pellon reunassa olevasta lähteestä.

Lähde: Orimattilan pohjavesialueiden suojelusuunnitelma 2014

Ämmäntöyrään sora-alueella pohjaveden pinnan korkeutta sekä pohjaveden laatua on tarkkailtu vuodesta 2016 lähtien yhteistarkkailuna. Pohjaveden pintaa on mitattu kahdesta pohjaveden havaintoputkesta neljästi vuodessa. Kohdekiinteistön etelärajan lähellä on tarkkailuputki PVP 1112-1 ja tämän pinnan taso on ollut +69,65...70,61 välillä. Luoteen puolella olevasta PVP 1121-2 putken pinnan taso on ollut +69,32...70,29 välillä. Tarkkailujakson aikana ottamistoiminnalla ei ole ollut vaikutusta pohjaveden korkeuteen. Vaihtelua voidaan pitää luonnollisena.

Kuva 8 pohjaveden tarkkailun vedenpinnat vuodesta 2016 lähtien.

Pohjaveden laatua on seurattu myös samoista (PVP 1121-1 ja PVP 1121-2) havaintoputkista ottamalla näyte kerran vuodessa elokuussa. Koko tarkkailujakson ajan molempien havaintoputkien pohjaveden laatu on ollut hyvä ja se täyttää STM:n talousvedelle asettamat laatuvaatimukset.

Pohjavesien yhteistarkkailun vuoden 2025 raportti on esitetty LIITTEESSÄ 6.

Alueelta on otettu maa-aineksia syvimmillään tasolle +79 asti. Ottamisen alimman pohjatason ja pohjaveden pinnan tasoon on jäänyt luvan edellyttämä vähintään 4 m suojakerros.

6.9 Kaivot ja vedenhankinta

Lähialueen kiinteistöt ovat liittyneet kunnan vesijohtoon tai niillä on siihen mahdollisuus.

Pakaantien vedenottamo sijaitsee noin 1 km päässä luoteen suunnassa.

7 SUUNNITELTU OTTAMISTOIMINTA

7.1 Ottamistilanne

Alue on jo ennestään maisemavaurio aluetta, jolla on harjoitettu maa-ainesten ottamistoimintaa useiden lupajaksojen ajan. Maa-aineksia on otettu syvimmillään tasoon +79.

Ottamisalueen itäpuolella on metsäistä aluetta.

Nykytila on esitetty NYKYTILAKARTALLA 1450.1.

7.2 Ottamis- ja kaivalueiden rajaus

Määritelmät:

Ottamisalue on alue, jolla maa-ainesten ottaminen ja siihen liittyvät muut järjestelyt, kuten pintamaiden ja sivukivien käsittely, koneiden säilytys ja jälkihoitotoimet tapahtuvat.

Kiintokuutiometri (k-m³)

Maa-aineksen tai kalliokiviaineksen luonnontilainen tilavuus esiintymässä ennen kaivamista tai irrottamista. Tässä suunnitelmassa esitetyt tilavuudet ovat kiintokuutiometrejä.

LÄHDE: Maa-ainesten ottaminen, Opas ainesten kestävään käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30

Suunnitellun ottamisalueen pinta-ala on 4,36 ha. Valtaosa tästä on jo avattua aluetta. Alle 0,7 ha on aluetta, joilla on selvempi kasvillisuuspeite. Valtaosa on jo aiemmin maisemoitua tai maisemoitunutta ottamisaluetta.

Alueiden rajat on esitetty NYKYTILAKARTALLA 1450.1 ja LEIKKAUSPIIRUSTUKSISSA 1450.4.

7.3 Ottamistasot ja –suunnat

Suunniteltu alin ottamistaso on +74.7. Ottaminen tehdään siten, että pohjaveden pinnan ja alimman ottamistason väliin jää vähintään 4 m suojakerros.

Otettava kerrospaksuus on enimmillään noin 20 m mutta pääosin alle 10 m.

7.4 Vaiheistus

Alueen itäosassa on ainoastaan pintamaita. Nämä varastoidaan alueen reunalle, josta niitä hyödynnetään jo otettujen alueiden maisemoinnissa.

Maisemointia tehdään vaiheittain työn edistyessä. Avoimien sorapintaisen alueen enimmäispinta-ala ei nouse, kun jo otettuja alueita maisemoidaan vähintään saman verran, kun uutta aluetta avataan.

Itäreunalta maisemoidaan 3 vuoden aikana 0,25 ha alue, joka on esitetty Ämmäntöyrään sora-alueen toimijoiden yhdessä tekemässä maisemointisuunnitelmassa. Suunnitelmassa on esitetty pinta-alat, jotka kukin toimija sulkee 3 vuoden aikana. Yhteistavoitteena on pudottaa Ämmäntöyrään sora-alueen avoimien alueiden pinta-ala 10 hehtaariin tai sen alle.

Suunnitelma on LIITTEENÄ 7.

Erillistä tarkempaa maisemointisuunnitelmaa ei laadita koska ottamisen eteneminen on riippuvainen aineksen laadusta eri kohdissa ja myös ainesten menekistä. Alueen maisemointia kuitenkin jatketaan edelleen 3 vuoden päästä.

7.5 Otettavat ainekset ja määrät

Alueelta otetaan maa-aineksia noin 319 000 m³.

Vuosittainen ottamismäärä on keskimäärin 32 000 m³.

7.6 Pintavesien hallinta

Ottamisalueen pintavedet haihtuvat tai imeytyvät hyvin läpäisevään hiekkaiseen/soraiseen maaperään, jolloin erityistä pintavesien hallintaa ei tarvita.

7.7 Jälkikäyttö ja loppumuotoilu

Alue on osayleiskaavan mukaan maa-ainesten ottoalue/maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityistä ulkoilun ohjaustarvetta. Ottamisen jälkeen alue muotoillaan ja maisemoidaan metsäalueeksi, ellei maankäyttösuunnitelma muuksi muutu.

Ottamisen aikana sekä loppuvaiheessa alue muotoillaan vaihtelevin luiskakaltevuuksin ja mahdollisin kumparein paremmin luonnonmukaisen näköiseksi. Luiskakaltevuudet pyritään saamaan noin 1:1,5...1:3. Jyrkempiä kuin 1:3 luiskia pyritään välttämään, mutta joihinkin yksittäisiin kohtiin voi jäädä jyrkempiä muotoja.

Mahdolliset kalliokumpareet peitetään metsän kasvulle riittävällä kiviaines- ja humuskerroksella.

Loppumuotoilussa pyritään välttämään suorja linjoja ja kaavamaisia ratkaisuja, jotta maisemasta tulee luonnollisemman näköinen.

7.8 Maisemointi

Maisemointia tehdään osittain yhdessä ottamistoiminnan kanssa siten, että loppuun otettujen alueiden luiskat maisemoidaan välittömästi, kun niitä ei tarvita toiminnan tarpeisiin käsittely- tai varastointialueena.

Ottamisalueen muotoilluille sora-/hiekkapinnoille levitetään alueelta kuorittua pintamaata 0,10...0,15 m kerros. Pintamaat ei kuitenkaan levitetä tasaisesti kaikkialle, vaan luonnon monimuotoisuutta pyritään edistämään vaihtelevalla maisemoinnilla. Samalla se erilaistaa myös alueiden kasvilajistoa. Pintaan käytetään myös alueella luontaisesti olevaa hienoa hiekkaa, johon kasvillisuus kehittyy nopeasti.

Mikäli pintamaita ei ole riittävästi elinvoimaisen kasvukerroksen rakentamiseksi voidaan tuoda lisämaata alueen ulkopuolelta. Jos muualta tuodaan alueelle maata, noudatetaan seuraavia ehtoja tai lupaviranomaisen antamia muita ohjeita:

- Maa-aines tulee olla puhdasta eikä siitä saa liueta haitallisia aineita
- Maalaji ei saa olla savea, koska se heikentää pohjaveden muodostumista.

- Soveltuvaa on esim. toiselta kittamaalajialueelta kaivettu humuspitoinen pintamaa
- Materiaalin alkuperä ja hyödyntämiskohta alueella merkitään muistiin.

Aines sijoitetaan suoraan maisemoitavan alueen pintaan.

Alueelle kylvetään tai istutetaan puun taimia noin 2000 kpl/ha mäntyvaltaisesti. Kasvunopeuden parantamiseksi lisäksi istutetaan myös lehtipuita esim. koivua noin 500 kpl/ha. Alueen kasvillisuuden kehitystä seurataan ja tarvittaessa tehdään täydennysistutuksia / -kylvöjä. Aluskasvillisuuden annetaan muodostua luontaisesti.

Lopputila on esitetty LOPPUTILAKARTALLA 1450.3.

8 JALOSTUSTOIMINNOT- JA PROSESSIT

8.1 Prosessit, laitteistot ja rakenteet

Ottamistoiminta

Toiminnassa käytetään kaivinkoneita pintamaan kuorimiseen, pyöräkuormaajia siirtokuljetuksiin ja lastauksiin sekä seulontalaitosta kiviainesten seulontaan. Ajoittain käytetään myös iskuvasaraa ylisuurten kivien rikotukseen ja murskauslaitosta alueelta otetun soran ja kiven murskaukseen. Kuorma-autoja käytetään soran ja hiekan kuljetuksiin.

Murskauslaitosta ei säilytetä ottamisalueella muutoin kuin sen toimintajaksojen aikana.

Seulontalaitteistoa säilytetään ottamisalueella mutta toimintajaksoja lukuun ottamatta ilman polttoainetta.

Työkoneita ei pestä tai huolleta alueella.

Tukitoiminta-alue

Alustavasti alueen eteläosaan rakennetaan tukitoiminta-alue, jolla pyöräkuormaaja säilytetään työajan ulkopuolisen aikana.

Tukitoiminta-alueen maapohja suojataan tiiviillä materiaalilla esim. 0,5...1,0 mm paksulla LLDPE tai HDPE-muovikalvolla. Tiivistysrakente suojataan sen alle ja päälle levitettävillä 10 cm paksuilla suojahiekkakerroksilla Hk 0/6 sekä vähintään 40 cm paksulla kantavalla sora- tai murskekerroksella esim. SrM 0/55. Rakente muotoillaan allasmaiseksi, jolloin mahdollinen öljyvaluma ei pääse leviämään ympäristöön.

Kalvon päälle asennetaan pieni kaivo, josta nähdään, jos vesipinta nousee rakenteen sisällä. Lisäksi kalvon päälle asennetaan salaojaputki/putkia, jotka johdetaan kaivoon. Jos vesipinta nousee ylemmäksi, poistetaan vettä pumppaamalla. Tukitoiminta-alueen maaperäsuojauksen rakente on esitetty LIITTEESSÄ 8.

Vesi pumpataan umpisäiliöön ja toimitetaan esim. jätevedenpuhdistamolle, missä se johdetaan öljynerotinkaivon kautta käsittelyyn. Selkeästi öljyinen vesi toimitetaan luvanvaraiseen käsittelypaikkaan. Veden poistoa tarvitaan enimmäkseen syksyllä. Kesällä suuri osa sadevedestä haihtuu.

Mahdollisen öljyvuodon sattuessa rakenteesta poistetaan heti öljyyntynyt maa-aines ja mahdollinen öljyinen vesi. Öljyinen vesi poistetaan imemällä/pumppaamalla tiiviiseen astiaan tai suoraan loka-autoon. Öljyyntynyt maa poistetaan esim. lapiolla ja pakataan kannelliseen astiaan tai jos on suurempia määriä, niin kuorma-auton lavalle. Öljyiset jätteet toimitetaan asianmukaiseen jatkokäsittelyyn. Poistettavasta öljyisestä jätteestä pidetään kirjaa. Rakente pidetään jatkuvasti puhtaana tekemällä puhdistustoimet heti öljyvuodon sattuessa. Siten normaalitilanteessa alueelle kertyvä vesi ei pääse likaantumaan.

Tukitoiminta-alueen sijainti on esitetty SUUNNITELMAKARTALLA 1450.3.

Tankkaus ja polttoaineiden säilytys

Kaivinkoneiden ja pyöräkuormaajien polttoaineet säilytetään huoltoauton sisällä olevassa autosäiliössä ja tuodaan alueelle vain tankkausta varten.

Öljytuotteiden varastoinnissa sekä käsittelyssä noudatetaan erityistä varovaisuutta ja huolehditaan, ettei aineita joudu maaperään. Mahdollisten onnettomuuksien vuoksi alueelle varataan öljynimeytysaineita.

Murskaus- ja seulontalaitoksen tankkaus

Murskaus ja seulonta tehdään polttoöljykäyttöisillä laitoksilla. Tankkaus tehdään yleensä työvuoron alkaessa aamuisin. Murskausjakson aikana murskauslaitteisto tankataan noin 3000 litran säiliöstä, jota säilytetään tukitoiminta-alueella vain murskausjaksolla. Polttoainetta varastoidaan alueella enintään 9000 litraa kerrallaan vain murskausjaksolla.

Yöaikana koneiden ja laitoksien tankit ovat yleensä vajaita jo varkausriskin vuoksi. Siten yöaikainen riski on vähäinen.

Seulalaitteisto säilytetään työjaksojen ulkopuolisina aikoina tankki lähes tyhjänä, jolloin esim. ilkivallan takia tapahtuvan vahingon seuraukset ovat vähäiset. Tankkauksen ajaksi murskauslaitoksen ja seulontalaitteiston alle levitetään nitrilikumikalvo, tai vastaavaa suojakalvo, altaan muotoon.

Käytön aikana koneet ja laitokset ovat jatkuvasti käyttöhenkilökunnan valvomina.

Rikotus

Murskauslaitteelle liian suuret kivet rikotaan pienemmiksi ennen murskausta. Rikotus tehdään yleensä hydraulisella iskuvasaralla, joka on liitetty kaivinkoneen tai traktorikaivurin puomiin. Iskuenergia tuotetaan koneen hydraulisella pumpulla. Rikotusmäärä on vähäinen ja se tehdään pohjatasolla.

Murskaus

Murskausalue sijaitsee tukitoiminta-alueen läheisyydessä. Alueella käytetään polttomoottorikäyttöistä ulkopuolisen urakoitsijan siirrettävää murskauslaitosta, mikä tuodaan alueelle vain murskausjakson ajaksi. Vaihtoehtoisesti laitoksen käyttöenergia tuotetaan aggregaattilla. Tällöin aggregaatti sijoitetaan tukitoiminta-alueelle.

Käytettävä murskauslaitos on tyypillisesti 2-vaiheinen, joka koostuu esi- ja jälkimurskaimesta, kuljettimista sekä seuloista. Myös yksi- ja kolmevaiheista murskauslaitosta voidaan käyttää.

Raaka-aine syötetään pyöräkuormaajalla tai kaivinkoneella syöttimeen, joka annostelee materiaalin esimurskaimeen. Ensimmäisen murskausvaiheen tuote siirretään kuljettimella seulalle tai suoraan väli- tai jälkimurskaimeen. Toisessa vaiheessa murskausta ja seulontaa jatketaan halutun tuotteen valmistamiseksi.

Laitoksen kokoonpano vaihtelee kulloisenkin urakoitsijan laitteiston mukaan. Ympäristövaikutuksissa ei ole oleellisia eroja. Käytettävä murskauslaitos täyttää suojausasteeltaan Tielaitoksen määrittelemät B-luokan vaatimukset. *Huom. A-luokka tarkoittaa kiinteää asemaa.*

Käytettävä B-luokan murskauslaitos on siirrettävä laitos, jossa pölyn haitallista leviämistä ympäristöön on estetty kesällä kastelemalla ja talvella suojaamalla seulastot ja muut huomattavat pölylähteet peittein tai koteloinein. Pölynsidontaan käytetään vettä. Pakkasjaksolla ei voida käyttää kastelua.

Seulonta

Kiviaines voidaan seuloa eri jakeisiin ja muun muassa poistaa hienoainesta. Materiaali syötetään pyöräkuormaajalla tai kaivinkoneella seulonta-asemalle. Seulonnassa aines erotellaan 2–6 erikokoiseksi tuotteeksi kuljettamalla se tarisevän seulalaatikon läpi, jossa on erikokoisia pianolanka- tai ruutuverkoja, joiden läpi aines putoaa. Seulottu maa-aines putoaa laitteeseen kiinnitetyille kuljettimille, jotka kasaavat lopputuotteet raekooltaan erilaista ainesta sisältäviin kasioihin.

Pölyn leviäminen ympäristöön estetään tarvittaessa kastelulla sekä suojaamalla seulastot ja muut huomattavat pölynlähteet peittein tai koteloinnein.

Kuljetukset ja liikenne

Raaka-aine annostellaan murskaimelle ja seulalle pyöräkuormaajalla tai kaivinkoneella. Murske kuljetetaan varastokasalle pyöräkuormaajalla. Asiakkaille toimitettavat kiviainestuotteet kuljetetaan nuppikuorma-autoilla tai yhdistelmäajoneuvoilla. Lastaus tehdään pyöräkuormaajalla.

8.2 Toiminta-aika

Toiminta on ympärivuotista, mutta jaksollista. Kiviainestuotteita valmistetaan varastokasoihin ja varastojen ehtyessä toteutetaan uusi tuotantopakso.

Seulontaa tehdään 10...20 kertaa vuodessa muutaman päivän...viikon jaksoissa.

Murskausjaksoja on 1...3 vuoden välein ja murskausjakson kesto on 1...3 viikkoa.

Lastauksia ja kuljetuksia on ympäri vuoden.

Valtioneuvoston asetus, 800/2010 "Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta", rajoittaa toiminta-aikoja, kun etäisyys naapureihin on alle 500 m. Tässä kohteessa lähin naapuri sijaitsee lähimmillään noin 300 m:n etäisyydellä murskausalueen reunasta.

Melua aiheuttavien työvaiheiden toiminta-ajoina esitetään em. asetuksen mukaisesti seuraavaa.

Työvaihe	Keskimääräinen toiminta-aika (tunti/vuosi)	Toiminta-aika
Murskaus	250 (max. 300)	7.00-22.00 ma-pe
Rikotus	80 (max. 100)	8.00-18.00 ma-pe
Kuormaaminen ja kuljetus	270	6.00-20.00 ma-pe Satunnaisesti enintään 20 lauantaina vuodessa klo 7.00-18.00.

Kuormaamisesta ja kuljetuksista syntyvä melu ei aiheuta melutason ohjearvojen ylityksiä ympäristön asutetuilla alueilla.

Satunnaiset lauantaikuljetukset ovat tärkeitä, koska mm. pienrakentajat ja mökkiläiset usein haluavat kuljetuksia viikonlopun aikana. Näissä kuljetusmäärät jäävät yleensä vähäisiksi.

8.3 Tuotteet ja tuotantomäärät

Tuotantomäärät ovat seuraavat:

Tuote	Arvioltu vuosituotanto (1000 t/a)	
	keskiarvo	maksimi
Murskatut lajikkeet: murske, sepeli	10	20
Seulotut lajikkeet, sora ja hiekka	33	50

Murskattavan kiviaineksen osuus on arviolta 50 %. Osa sora-aineksista toimitetaan jalostamattomana.

8.4 Raaka-aineet ja muut tuotantoon käytettävät aineet

Seuraavassa taulukossa on esitetty tuotannossa käytettävien raaka-aineiden kulutus:

Raaka-aine	Kulutus (tonnia/vuosi)		Varastointipaikka
	Keskimääräinen	Maksimi	
Toiminta-alueelta tuotettava kiviaines	66 000	100 000	Seulonnan tai murskauksen jälkeen varastointikasoissa
Vesi	100	200	Säiliökontti
Öljytuotteet			
Kevyt polttoöljy	19	33	Tukitoiminta-alue/halli tai tuodaan säiliöperävaunulla suoraan tankkiin
Voitelu- ja hydraulikkaöljy	-	-	Ei huoltoja alueella

8.5 Vedenhankinta

Tarvittava vesi tuodaan alueelle esimerkiksi 10 m³ säiliökontissa.

8.6 Energian käyttö

Murskauslaitoksen ja koneseulan käyttöenergia tuotetaan kevyellä polttoöljyllä.

9 LIIKENNEJÄRJESTELYT

Alueelle kuljetaan Pakaatieltä asfalttipintaista Olympiavoittajantietä pitkin, josta loppumatka sorapintaista yhdystietä pitkin.

Keskimääräinen liikennemäärä on noin 10 kuljetusta työpäivässä eli noin 20 ajoa.

Laskelman oletuksena ovat seuraavat: 258 pv vuodessa, kuljetuksista 30 % ajoneuvoyhdistelmiä ja 70 % ”nuppikuormia”. Keskimääräinen kuormakoko noin 28 tn.

Ottamistoiminnasta syntyvä liikennemäärä on vähäinen. Toiminnan aiheuttama liikennemäärä ei juuri vaikuta Pakaantien liikenteen kokonaismäärään.

Liikenteestä aiheutuvaa pölyä torjutaan tarvittaessa kunnostamalla ja kastelemalla ajoreittejä ottamisalueella.

10 VARASTOINTI- JA KÄSITTELYTOIMINNOT

10.1 Kaivannaisjätteiden käsittely

Alueella hyödynnetään kaivannaisjätteitä:

Kaivannaisjätteen laji		Arvio kaivannaisjätteen kokonaismäärästä (m ³ -ktr)	Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely kts. *)	
Pilaantumaton			Valitse 1, 2 ja/tai 3	Tarvittaessa yksityiskohtaisempi kuvaus
Ei pysyvä maa-aines	Pintamaa [pintamaakasoja kootaan ja käytetään maisemointiin]	2 000	1, 3	Alueen laiduille varastoidaan pintamaita ja hyödynnetään myöhemmin maisemointiin
	Kannot ja hakkuutähteet	70	1, 2, 3	Pienpuusto käsitellään pintamaan kanssa, suuremmat energiaksi tai hakkeeksi
Pysyvä maa-aines	Kivipöly tai kivituhka			
	Vesiseulonta- ja selkeytysaltaiden hienoainekset	-		
	Savi ja siltti	-		
	Sivukivi	-		
	Seulontakivet ja lohkaaret	-		
Pilaantunut maa-aines		-		
Kaivannaisjätteitä yhteensä		2 070		

*.) Kuvaus jätteen hyödyntämisestä ja käsittelystä

Valitaan vaihtoehdoista joko 1, 2 ja/tai 3.

1. Kaivannaisjäte käytetään ottamisalueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin
2. Kaivannaisjäte kuljetetaan ottamisalueen ulkopuolelle hyödynnettäväksi
3. Kaivannaisjäte varastoidaan alueelle yli 3 vuodeksi. Alueelle perustetaan kaivannaisjätteen jätealue.

Pintamaata läjitetään aumoiksi ja kasataan alueen laiduille, jossa se ei ole ottamistoiminnan tiellä. Pintamaata käytetään maisemoinnissa vaiheittain työn edetessä.

Kaivannaisjätteen varastoinnin ympäristövaikutukset ovat vähäiset. Kasaan muodostuu kasvillisuuspeite, joka ehkäisee eroosiota. Humuspitoisen pintamaan vaikutukset alapuoliseen maahan ovat vähäiset.

Erillistä kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelmaa ei esitetä. Tiedot esitetään tässä maa-ainesten ottamissuunnitelmassa.

10.2 Tuotteiden varastointi

Valmiit tuotteet varastoidaan ottamisalueen pohjatasolle eri raekokoja sisältävien tuotteiden varastokasoihin, joiden korkeus on keskimäärin 6...8 metriä.

11 TOIMINNASTA SYNTYVÄT JÄTTEET

Toiminnasta syntyvät jätteet ovat pääosin sekajätettä, metalliromua ja voiteluöljyä.

Suurin yksittäinen kierrätykseen toimitettava jäte-erä on korjauksissa syntyvä sekalainen metallijäte (noin 300 kg/a).

Sekajätettä syntyy noin 500 litraa vuodessa. Toiminnanharjoittaja vastaa ko. jätteiden toimituksesta kunnalliseen jätteenkäsittelyyn.

Huoltoja ei tehdä alueella. Kalustorikon yhteydessä tehdään vähäisiä korjauksia. Siten tuotantoalueella syntyy vain vähäisessä määrin vaarallisia jätettä kuten akkuja ja jäteöljyä (noin 10...50 kg/a) ja muita öljyisiä jätteitä (noin 20 kg/a).

Suojakaukaloihin mahdollisesti valuva öljy tai öljyvesiseos kerätään tiiviiseen astiaan.

Mitään vaarallisia jätteitä ei säilytetä alueella. Vaaralliset jätteet toimitetaan tai ne noudetaan lainmukaisen toimijan toimesta luvalliselle jatkokäsittelijälle.

Vaarallisista jätteistä pidetään kirjanpitoa.

11.1 Jätevesi

Suojattujen alueiden hulevesien käsittely on kuvattu kappaleessa 8.1.

Hulevedet imeytyvät alueen maaperään. Tuotantoalueella ei synny muita jätevesiä.

12 ARVIO YMPÄRISTÖVAIKUTUKSISTA JA SUUNNITELMA ESIINTYVIEN HAITTOJEN RAJOITTAMISTOIMENPITEISTÄ

12.1 Maisema

Nykyisellään alue on ottamisen vuoksi ns. maisemavaurioaluetta, mikä korjaantuu ottamisen päätyttyä.

Ottamisella on merkittävää vaikutusta vain lähimaisemaan alueen sisällä ja aivan lähialueilla. Metsäisessä maastossa alue ei näy kaukomaisemassa.

Ottamisen aikana ja lopulla aluetta maisemoidaan vaihteittain metsämaaksi, jossa on vaihtelevia pinnanmuotoja.

12.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön

Toiminta-alueella ei ole erityisiä luonnonsuojeluarvoja tai suojeltuja kohteita eikä se kuulu mihinkään suojelualueeseen. Toiminnalla ei ole merkittävää luontovaikutusta.

Maa-ainestenotto on ainoastaan hiekan ja soran ottamista ja murskausta. Toiminta ei sisällä räjäytyksiä ja siten suunnitelman mukaisella toiminnalla ei ole haitallisia vaikutuksia rakennuksiin tai ympäristön rakenteisiin.

12.3 Ilmapäästöt

Ilmapäästöjä syntyy työkoneiden käyttämästä kevyestä polttoöljystä. Ilmapäästöjen suuruus voidaan laskea ominaispäästöarvoilla ja keskimääräisellä vuotuisella polttoainekulutuksella.

Päästökomponentti	Ilmapäästöt t/a
Hiukkaset	0,011
Typhen oksidit NO _x	0,40
Rikkidioksidi SO ₂	0,00019
Hiilidioksidi CO ₂	62

Päästökertoimet: <http://lipasto.vtt.fi/>

Polttoaineiden käytöstä johtuvia pakokaasupäästöjä rajoitetaan huolehtimalla moottorien ja laitteistojen kunnosta, jolloin syntyvät päästöt eivät ylitä ko. laitteiden tyyppihyväksytyjä päästötasoja. Polttoaineiden käytöstä aiheutuvat päästöt eivät ole alueellisesti merkittäviä.

Vain vähäinen osa kiviainespölystä kulkeutuu ottamisalueen ulkopuolelle.

Pölyn syntyä ehkäistään kiviaineksen putoamiskorkeuden säätelyllä. Tarvittaessa pölyn sitomiseen käytetään kastelua.

12.4 Liikenteen aiheuttamat päästöt

Toiminnan liikennemäärä on alhainen. Hiekkapintaisen liikennereitin läheisyydessä ei ole asutusta. Kuljetuksista aiheutuvat pöly- ja päästöhaitat eivät lisäänty merkittävästi alueella.

Kuljettaja huolehtii, ettei kuorma aiheuta pölyhaittoja. Tienpitäjä huolehtii tien kunnosta ja pölyämisen ehkäisemisestä.

12.5 Maaperä, pohja- ja pintavedet

Maaperä

Soranotto ja murskaus eivät aiheuta erityisiä maaperä- tai pohjavesivaikutuksia. Merkittäviä paikallisia vaikutuksia ovat lähinnä onnettomuustilanteessa tapahtuva maaperän tai pohjaveden pilaantuminen.

Normaalista toiminnasta ei aiheudu päästöjä maaperään. Polttoaineita tai kemikaaleja ei varastoida alueella. Koneiden tankkaukset tehdään tukitoiminta-alueella.

Pohjavedet

Ottamisalue sijaitsee pohjavesialueella.

Avoimella hiekka/sorapinnalla oleva maaperä vaikuttaa muodostuvan pohjaveden määrään ja laatuun. Haihdunta vähenee pintakerroksen ja kasvillisuuden puuttumisen vuoksi. Siten pohjavedeksi imeytyvän veden määrä lisääntyy ja pohjaveden pinnan korkeuden muutokset suurenevät. Vaikutus on lähinnä ajoittainen pohjaveden pinnan nousu. Tällä ei ole haitallista vaikutusta alueen vedenottajille.

Maaperän pintakerrokset vaikuttavat maaperään imeytyvän veden laatuun. Luontaiset humus- ja maannoskerrokset puskuroivat ja muuttavat veden ominaisuuksia. Alueella, joista pintakerrokset on poistettu, saattaa sähkönjohtavuus sekä kloridi- ja sulfaattipitoisuudet nousta. Ottamisen vaikutukset pohjaveden laatuun ovat kuitenkin vähäiset ja alueen maisemoinnin jälkeen laatu palautunee ennalleen.

Vähäisillä paikallisilla imeytyvän veden laadun tai määrän muutoksilla ei ole juuri vaikutusta ottamisalueen ulkopuolella esiintyvään pohjaveteen. Etäisyyden kasvaessa vaikutusta ei enää havaita.

Toisaalta oton seurauksena pohjaveden happipitoisuus voi nousta, jolloin rauta- ja mangaanipitoisuudet vähenevät.

Maa-ainesopas esittää pohjavesivaikutuksista seuraavaa: "Soraa ottamisen haitalliset vaikutukset pohjaveteen ovat yleensä sitä suuremmat, mitä enemmän pohjavesialueesta on ottamisaluetta. Jos ottamisalueiden yhteispinta-ala on yli 30 % pohjavesialueesta, voidaan tehtyjen tutkimusten perusteella arvioida niiden aiheuttavan potentiaalisen riskin pohjaveden laadulle."

LÄHDE: Maa-ainesten ottaminen. Opas ainesten kestävään käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30

Alueen maa-ainestoimijoiden kesken sovitun 3 vuoden aikana tehtävän maisemoinnin myötä avoin alue kokonaisuudessaan putoaa 10 hehtaariin tai alle. Tällöin avoimet alueet ovat 2 % pohjavesialueen pinta-alasta ja 4,8 % muodostumisalueesta. Toiminta ei sijaitse pohjavedenottamon lähisuojavyöhykkeellä, jossa ottamistoimintaa ei tulisi olla lainkaan. Vedenottamalla ei ole myöskään kaukosuojavyöhykettä.

Vuodesta 2016 asti tehdyn pohjaveden seurannan tulosten mukaan alueen pohjavesi on hyvälaatuista. Vuosikymmenien maa-ainesten ottaminen ei ole pilannut alueen pohjavettä. Pinnan korkeuksissa ei ole havaittu merkittäviä muutoksia. Vaihteluiden katsotaan olevan luontaista pohjaveden korkeuden vaihtelua.

Toiminnasta ei aiheudu haittaa Pakaantien vedenottamon veden laadulle tai määrälle.

Otettavat maa-ainekset kaivetaan tasoon +74.7 asti. Alueen pohjaveden taso on ollut ylimmillään +70,61. Näin ollen ottamistason ja pohjaveden pinnan väliin jää ainakin 4 m suojavyöhyke. Ottamisalueelta on etäisyyttä noin 0,8 km vedenottamolle. Mahdollisessa öljyonnettomuudessa öljy sitoutuu alueen hiekkaiseen maaperään ja voidaan poistaa. Työkoneiden tankkaus suoritetaan valvotusti suojarakenteiden päällä tämän ehkäisemiseksi. Onnettomuustilanteessa tehtävät toimenpiteet on tarkemmin kuvattu kappaleessa 14.

Kaivot

Ottamistoiminnan vaikutus lähimpien naapureiden pohjaveden laatuun tai pohjavedenpinnan tasoon on hyvin epätodennäköinen.

Pintavedet

Ottamis- ja varastoalueen vedet imeytyvät pääosin maaperään, joten alueelta ulospäin ei synny pintavaluntaa. Toiminta-alueen vesistä suurimman osan suotautuessa maaperään ja siten pintavesimäärien ollessa vähäisiä, ei toiminnalla ole vaikutusta pintaveden laatuun tai määrään ympäristössä.

12.6 Melu

Perusteita:

Soranoton ja seuralaitteiston aiheuttama melu on melko vähäistä.

Rikotusta tehdään ottotoiminnan yhteydessä satunnaisesti. Se aiheuttaa melua, joka lyhyellä etäisyydellä on impulssimaista. Rikotus tapahtuu pohjatasolla meluesteen takana lähellä ottamisrintausta.

Rikotustarve on vähäistä.

Murskaustoiminnasta aiheutuva melu on lähinnä mekaanisten murskainten jyskyttävää ääntä ja kivien syötöstä aiheutuvaa kolinaa, jota kumituksin vaimennetaan. Työkoneiden ja liikenteen aiheuttama melu on yleisesti ottaen suhteellisen tasaista. Peruuksien merkkiäänit ovat erillisen asetuksen säätlemiä.

Merkittävimpien alueella käytettävien melulähteiden äänitehotasot L_{WA} (dB) ovat yleisesti käytetyillä laitteistoilla seuraavat:

MELULÄHDE	L_{WA} (dB)
Murskaus, liikkuva laitos (sora) sisältää soraa	
murskauslaitokseen syöttävän työkoneen melupäästön	117
Rikotin	115

Kauhakuormaaja/maansiirtoajoneuvo

105

LÄHDE: Suomen ympäristö 25 | 2010 BAT, Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa, Suomen ympäristökeskus/
Promethor Oy 19.12.2024.

Tilannekuvaus:

Alueen läheisyydessä, alle 500 m etäisyydellä ottamisalueen rajasta on useita asuinrakennuksia pohjoisen, etelä ja luoteen suunnilla.

- Pohjoisessa lähin häiriintyvä kohde RN:o 7:343 sijaitsee noin 110 m etäisyydellä ottamisalueen rajasta. Murskausalueelle etäisyyttä on 300 m.
- Etelän suunnalla lähin häiriintyvä kohde RN:o 4:119 sijaitsee noin 320 m etäisyydellä rajasta ja murskausalueelle on etäisyyttä noin 360 m.
- Lännen suunnalla lähin häiriintyvä kohde RN:o 26:9 sijaitsee noin 240 m etäisyydellä rajasta ja murskausalue sijaitsee noin 320 m etäisyydellä.
- Luoteen suunnalla lähin häiriintyvä kohde RN:o 26:2 sijaitsee noin 200 m etäisyydellä rajasta ja murskausalue sijaitsee noin 300 m etäisyydellä.

Soran murskaus tapahtuu ottamisalueen pohjalla tasolla noin +74.8. Tällä hetkellä murskausalueen pohjataso on noin + 80.

Pohjoisen suuntaan haettavan lupa-alueen sekä pohjoispuolella sijaitsevien muiden Ämmäntöyrään maa-ainesalueiden ottamisrintaukset sekä varastokasat muodostavat melua heikentäviä esteitä.

Ämmäntöyrään sora-alueen ja pohjoispuolen asuinrakennuksien välissä on kumpu tasolla noin + 90...91 ja asuinrakennukset ovat tasolla noin + 81...84. Kumpu muodostaa noin 6...10 m korkean meluesteen rakennuksien läheisyydessä.

Murskausalueen eteläpuolella oleva ottamisrintaus kohoaa tasolle noin +100 asti. Tämä muodostaa noin 20...25 m korkean meluesteen etelään päin katsottuna.

Pakaantien itäpuolella ennen ottamisaluetta on kumpare, mikä kohoaa tasolle noin + 90. Tämä vähentää lännen ja luoteen puolelle kulkeutuvaa melua. Alueella olevat mahdolliset varastokasat ehkäisevät myös melun kulkeutumista luoteen suuntaan.

Luoteen suuntaan on lisäksi noin 25...30 m korkea +105 tasolle nouseva harjanne Destian alueen itäreunalla. Harjanne ehkäisee melun leviämistä voimakkaasti.

Toiminta tapahtuu alueen pohjatasolla. Myös työkoneiden liikenne tapahtuu pääasiassa pohjatasolla.

Arviointi:

Ottamisrintaus ja riittävä etäisyys ehkäisevät murskauksesta sekä ottamistoiminnasta syntyvän melun kulkeutumista lähimpiin häiriintyviin kohteisiin.

- Pohjoisen suuntaan melutasot jäävät tasolle noin 45...48 dB. Päiväajan ohjearvo on 55 dBL_{Aeq}. Murskausaseman läheisyyteen noin 50 m etäisyydelle jätetään noin 10 m korkea ottamisrintaus.
- Etelän suunnalla oleva korkea ottamisrintaus ehkäisee melun kulkeutumista kyseiseen suuntaan. Etelässä sijaitsevien asuinrakennuksien melutaso jää tasolle noin 40 dB eli taustamelutasoon.
- Lännen ja luoteen suunnalla on harjanne, joka on noin 10-15 m korkeammalla kuin murskausasema. Melutaso on lähimpien asuinrakennusten alueella noin 40...45 dB.

Varastokasat, ottamisrintaukset sekä rakennuksien lähellä olevan kumpare vaimentavat melua.

Toiminnasta aiheutuva melu on vain ajoittaista.

Melutaso on arvioitu. Arviointi perustuu kokemuksiin monilla kiviainesalueilla aiemmin tehdyistä mittauksista ja mallinnoista sekä alan kirjallisuuskäytännöistä. Melutason arviointiin käytettiin myös Tielaitoksen laatimaa tuotannon yleisohjetta - Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelu 1994. Vaimenemiskäyrästä on esitetty LIITTEESSÄ 9.

Melun vaimenemiskäyrästä perustuu 120 dB (L_{WA}) äänitehotasoon. Soran murskaus aiheuttaa sitä hieman matalamman melupäästön, joten esitetty melun vaimenemiskäyrästä kuvaa hyvin tilannetta.

12.7 Pöly

Toiminnasta aiheutuu kuivana aikana hieman pölyn leviämistä. Toiminta ja varastokasojen sijoitus tapahtuvat pääasiassa pohjatasolla, metsän ympäröimällä ottamisalueella. Pääosa pölystä laskeutuu ottamisalueelle.

Pöly leviää tuulen mukana ja siten tuulen suunnalla on suuri merkitys. Suomessa vallitsevia tuulensuuntia ovat lounaistuulet.

Lähimmät häiriintyvät kohteet sijaitsevat yli 110 m etäisyydellä ottamisalueesta pohjoisessa. Vastakkaisessa suunnassa, kuin vallitseva tuulensuunta. Syntyvä kivi-pöly laskeutuu valtaosin ennen näitä. Kohteiden ja ottamisalueen välissä on rintauksia sekä metsikköä ja taimikkoa. Nämä ehkäisevät pölyn leviämistä. Ottamisalueen ulkopuolelle laskeutuvan pölyn määrä on vähäinen. Puiden ja kasvien pinnalle laskeutuva puhdas kivi-pöly huuhtoutuu sadeveden mukana maahan.

Pölyämistä rajoitetaan tarvittaessa mm. kastelemalla ajoreittien pintaa kuivana aikana. Pölyämistä seurataan aistinvaraisesti ja tarvittaessa pölyn syntymisen ja leviämisen ehkäisemistoimia tehostetaan. Toiminnasta ei aiheudu ilmanlaadun ohjearvojen ylittymistä ympäristön lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

12.8 Tärinä

Toiminnasta ei aiheudu tärinävaikutuksia. Alueella ei tehdä räjäytyksiä.

12.9 Kokonaisvaikutus lähimmälle asutukselle

Toiminta aiheuttaa ajoittain ympäristöön lähinnä melu- ja pölyhaittoja, jotka määrältään ja toiminnan jaksottaisuuden vuoksi ovat vähäisiä. Kohteen lähimmät naapurit ovat yli 110 m etäisyydellä ottamisalueesta ja vähintään 300 m etäisyydellä murskausalueesta. Toiminnasta johtuva melutaso ei ylitä häiriintyvissä kohteissa melun ohjearvoja. Melutasoa seurataan aistinvaraisesti ja tarvittaessa meluntorjuntaa tehostetaan.

Pölypäästöt eivät aiheuta lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ilmanlaadun ohjearvojen ylityksiä. Valtaosa pölystä jää ottamisalueelle ja ainoastaan pieni osa laskeutuu sitä ympäröiviin metsiin.

Murskausjaksoja on vain ajoittain. Meluhaitta on hyvin satunnaista.

Toiminnan aiheuttamat maisemahaitat korjaantuvat ottamisen päätyttyä.

Haittoja rajoitetaan suunnitelmallisella maa-aines- ja ympäristölupaehdojen mukaisella toiminnalla. Toimintaa kehitetään jatkuvasti pyrkimyksenä vähentää ympäristölle aiheutuvia häiriöitä.

Toiminta ei aiheudu häiriötä lähimmälle asutukselle eikä se vaaranna ihmisten terveyttä.

13 ARVIO BAT JA BEP SOVELTAMISESTA

Hakija/toiminnanharjoittaja pyrkii jatkuvasti parantamaan toimintaansa ja ottamaan käyttöön parhaita käytäntöjä BEP-periaatteen mukaisesti ja parasta käyttökelpoista tekniikkaa BAT-periaatteen mukaisesti. Tällöin toiminta on aina paremmin hyväksyttyä myös ympäristön asukkaiden näkökulmasta.

Polttoaineiden aiheuttamaa pohjavesiriskiä vähennetään maaperäsuojauksen lisäksi harkituilla käytännöillä.

Alueelle rakennetaan hakemuksessa esitetty tukitoiminta-alue, jonka maaperä suojataan tiiviillä suojarakenteella.

Murskauksen ja seulonnan pölypäästöjä vähennetään kastelemalla/pölyn sidonnalla tai tuuli- sekä leviämiseesteillä sekä putoamiskorkeuden säätelyllä. Työmaateitä kastellaan tarvittaessa. Toiminta tapahtuu pääosin ottamisrinteiden suojassa, joten tämä rajoittaa merkittävästi pölyn leviämistä.

Murskan ja koneseulan tankkauksen ajaksi maaperä suojataan tiiviillä liikuteltavalla kalvolla. Tukitoiminta-alueelle rakennetaan tiivis pohjarakenne. Maansiirtokoneet ja kuljetuskalusto tankataan tukitoiminta-alueella. Käytön aikana koneet ja laitokset ovat jatkuvasti käyttöhenkilökunnan valvomina.

Laitteistot edustavat hakijan käsityksen mukaan parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja käytännöt ympäristön kannalta parhaita käytäntöjä.

14 RISKIT, ONNETTOMUUKSET JA HÄIRIÖTILANTEET

Toimintaan liittyvä suurin riski on kevyen polttoöljyn huomaamaton vuotaminen maaperään. Tällaisen todennäköisyys on kuitenkin vähäinen. Polttoainetta ei säilytetä ottamisalueella. Koneiden vuodot ovat helpommin havaittavissa.

Tankattaessa mahdollisesti tapahtuvat vuodot ovat heti nähtävissä, koska tankkaus suoritetaan valvotusti. Pyöräkuormaaja ja kaivinkone tankataan tukitoiminta-alueella.

Öljytuotteiden varastoinnissa sekä käsittelyssä noudatetaan erityistä varovaisuutta ja huolehditaan, ettei aineita joudu maaperään. Mahdollisten onnettomuuksien vuoksi alueelle varataan öljynimeytysaineita.

Öljyvuototilanteissa toimitaan seuraavasti:

- Vuodosta ilmoitetaan pelastus- ja ympäristöviranomaisille
- Vapaana oleva öljy kerätään tiiviiseen astiaan tai imeytetään öljynimeytysmateriaaliin tai esim. öljynimeytysmattoon
- Öljyyntynyt maa-aines kaivetaan nopeasti leviämisen estämiseksi ja kuormataan esim. kuorma-auton lavalle tai muulle tiiviille alustalle ja ympäröidään tarvittaessa imeytysaineella
- Öljyiset ainekset toimitetaan luvanvaraiseen vastaanottoaikaan
- Onnettomuusalueen maaperän öljypitoisuus tarkistetaan ja tarvittaessa tehdään lisäkaivua

15 ESITYS TARKKAILUOHJELMAKSI

Käyttötarkkailu

Toiminnan päivittäiseen tarkkailuun kuuluu seuraavat asiat:

- Urakoitsijatiedot
- Murskausaika
- Rikotusaika
- Tuotteet ja tuotantomäärät
- Sää
- Suojarakenteiden kunto
- Tukitoiminta-alueen kaivosta poistetun veden määrä ja ajankohta

Tiedot kirjataan työmaapäiväkirjaan. Lisäksi työmaapäiväkirjaan kirjataan mahdolliset häiriöt ja onnettomuudet. Lisäksi kirjataan mahdolliset poikkeamat maaperän ja pohjaveden suojaamisen kannalta tärkeissä rakenteissa ja korjaavat toimenpiteet.

Päästö- ja vaikutustarkkailu

Pohjavesi

Pohjavesitarkkailu ehdotetaan jatkettavan nykyiseen tapaan yhteistarkkailuna.

Tarkkailun sisältö on esitetty tarkemmin LIITTEESSÄ 6.

Melu

Melutasoa seurataan aistinvaraisesti toiminta-alueen ympäristössä. Mikäli melutaso nousee, tehdään rajoittamistoimenpiteitä ja tarvittaessa erillisiä selvityksiä.

Pöly

Pölypäästöjä seurataan aistinvaraisesti toiminta-alueen ympäristössä. Mikäli nämä nousevat kohtuuttomalle tasolle, tehdään rajoittamistoimenpiteitä ja tarvittaessa erillisiä selvityksiä.

Orimattilassa 23.6.2026

Insinööritoimisto Ekomaa Oy

Ari Blom
Yrittäjä, Ins. AMK ympäristötekniikka

Antti Heinonen
Ympäristöasiantuntija, Ins. AMK
ympäristötekniikka

Ympäristölautakunta

§ 75

29.06.2016

Maa-aineslupahakemus, Hämäläisen Sora Ky

372/10.03.00/2015

YMPLTK § 75

Luvan hakija:

Hämäläisen Sora Ky
Arto Hämäläinen
Äyrästie 19
16300 ORIMATTILA

Hämäläisen Sora Ky hakee maa-aineslain 4 §:n tarkoittamaa lupaa ottaa soraa ja hiekkaa 404 000 m³ Orimattilan Viljamaan kylän tiloilta Sorakangas RN:o 32:19 ja Soraharju RN:o 32:25. Tilojen kokonaispinta-ala on 4,946 ha. Lupaa haetaan kymmeneksi (10) vuodeksi ja vuotuiseksi otoksi on ilmoitettu keskimäärin 40 400 m³. Ottamisalueen pinta-ala on 4,695 ha.

Liitteenä on 26.4.2016 päivätty maa-ainesten ottamissuunnitelma
Liite nro 15

Kyseessä on vanha soranottoalue, josta on otettu maa-aineksia jo 1960 lähtien. Alue on osa laajempaa Ämmäntöyrään maa-ainesaluetta. Viimeisin lupa umpeutui 19.4.2016. Nykyisellään alue on ottamisen vuoksi ns. maisemavaurioaluetta, joka korjaantuu ottamisen ja maisemointitöiden päättyä.

Ämmäntöyrään maa-ainesalue on osayleiskaavassa osoitettu maa-ainesten ottoalueeksi ja maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaustarvetta (EO/MU). Päijät-Hämeen maakuntakaavassa alue on merkitty virkistysalueeksi (V) ja maa-ainesten ottamisalueeksi osa-alue merkinnällä eo-13.

Alue on valtaosin avattua soranottoaluetta. Alueen laidoilla on paikoin vielä avaamattomia osia. Ottamisalue ei kuulu suojeltuihin maisema-alueisiin. Alueella ei ole erityisiä maisema-arvoja tai maa-aineslain tarkoittamaa kaunista maisemakuvaa.

Ottamisalueen ympäristön luonnontilaiset alueet ovat tavanomaista kuivan harjualueen mäntyvaltaista metsämaata, jossa aluskasvillisuus on vähäistä. Ottamisalueen itäpuolella olevan tien takana on todettu kangasvuokon esiintymispaikka. Ottamisalueelta ei ole tiedossa erityisiä luonnonsuojelullisia arvoja.

Ottamisalue sijaitsee Ämmäntöyräs-nimisellä (0156001) vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella (pohjavesialueluokka I) ja pohjaveden muodostumisalueella.

Ottamisalueesta 0,9 km luoteeseen sijaitsee Orimattilan kaupungin Pakaantien pohjavedenottamo.

Alueen läheisyydessä on asutusta erityisesti lännen, luoteen ja pohjoisen suunnalla. Lähimmät asuinrakennukset on esitetty hakemuksessa. Lähin asuttu kiinteistö sijaitsee noin 108m ottamisalueesta. Lähimpien asuinrakennusten ja ottamisalueen jää melu- ja näköesteeksi luontaisia sorarintauksia.

Pohjaveden pintaa ja laatua on tarkkailtu Destia Oy:n ottamisalueella sijaitsevasta havaintoputkesta Hp1 vuodesta 2005 lähtien. Ämmäntöyräälle asennettiin 1.4.2016 uudet pohjavesiputket PVP 1112-1 ja PVP 1112-2. Pohjaveden päävirtaussuunta on ottamisalueelta luoteeseen kohti vedenottamo. Ottamisalueen ylimpänä pohjavesitasona voidaan pitää tasoa +70,68. Alin suunniteltu ottamistaso on +74,7 (N2000), nykyinen alin pohjataso +80.0.

Ottamissuunnitelmassa esitetyn tarkkailusuunnitelman mukaan ottamisen vaikutuksia pohjaveteen tarkkaillaan havaintoputkesta PVP1112-2 kerran vuodessa otettavin näyttein sekä neljästi vuodessa tehtävin pinnan mittauksin.

Pohjavesialueen kokonaispinta-ala on 5,08 km² ja muodostumis-alueen 2,09 km². Hakijan ottamisalueen osuus pohjavesialueen pinta-alasta on noin 0,9% ja muodostumisalueesta 2,2%. Ottamisalue on jaettu 3 vaiheeseen. Avointa aluetta ei enää kasvateta vaan vaiheistussuunnitelman mukaisesti edetään kohti maisemointia. Vaiheen 1 kokoinen alue 1,66 ha maisemoidaan 5 vuoden aikana, oli alueen suunniteltu määrä otettu tai ei. tällöin pohjataso voi jäädä nyt suunniteltua ylemmäksi.

Alue muotoillaan ja maisemoidaan metsäalueeksi. Luiskakaltevuudet pyritään saamaan noin 1:3 tai loivemmiksi. Maisemointia tehdään yhdessä ottamistoiminnan kanssa siten, että loppuun otetut osat maisemoidaan, kun niitä ei tarvita toiminnan tarpeisiin käsittely- tai varastointialueena.

Kasvukerroksen rakentamiseksi voidaan tuoda lisämaata alueen ulkopuolelta. Jos muualta tuodaan alueelle maata, noudatetaan seuraavia ehtoja:

- Maa-aines tulee olla puhdasta eikä siitä saa liueta haitallisia aineita
- Maalaji ei saa olla savea, koska se heikentää pohjaveden muodostumista
- Soveltuvaa on esim. toiselta kitkamaalajialueelta kaivettu humuspitoinen pintamaa ja peltoalueelta kuorittu hiesumulta

Alueelle kylvetään tai istutetaan puun taimia mäntyvaltaisesti. Alueen kasvillisuuden kehitystä seurataan ja tarvittaessa tehdään täydennyssiirtoja / -istutuksia / -kylvöjä.

Lopputila on esitetty lopputilakartalla 1112.3-2.

Kulku alueelle tapahtuu yhdystietä pitkin Olympiavoittajantieltä.

Harjusoran murskaukselle ja seulonnalle on erillinen ympäristölupa, antopäivä 21.7.2014. Lupa voimassa 10 vuotta. Ympäristölupaa ei käsitellä tässä yhteydessä.

Työkoneita ei pestä tai huolleta alueella. Työkoneet pidetään ottoalueen ulkopuolisen varikkoalueen hallissa työajan ulkopuolisina aikoina. Koneiden huolto ja tankkaus suoritetaan myös hallissa. Halli sijaitsee Äyrästie 19:ssä, hallissa betonilattia ja lattiakaivot, jotka johtavat nesteet öljynerottimen kautta kaupungin jätevesiviemäriin. Polttoaineet säilytetään 2-vaippasäiliöissä varikkoalueella. Ottamisalueella käytettävän polttoöljykäyttöisen seulan käyttö-/seisontapaikan maaperä suojataan tiiviillä suojarakenteella.

OTTAMISSUUNNITELMA

Maa-ainesten ottamissuunnitelma 1.12.2015, versio 1

KUULUTUS JA NAAPUREIDEN KUULEMINEN

Kuulutus hakemuksen vireilläolosta on suoritettu Orimattilan Sanomissa 29.12.2015 ja Aluelehdessä 30.12.2015.

Kuulutus ilmoitustaululla ja hakemus nähtävillä 9.3.2016 – 8.4.2016.

Kaupunki on kuullut rajanaapurit, postitus 17.12.2015.

MUISTUTUKSET

Hakemuksen johdosta ei ole tullut muistutuksia.

LAUSUNNOT

Ympäristöterveydenhuollon lausunto 3.2.2016
Liite nro 16

Hämeen ELY-keskuksen lausunto 12.2.2016
Liite nro 17

Orimattilan Vesi Oy 10.2.2016
Liite nro 18

TÄYDENNETTY OTTAMISSUUNNITELMA

Maa-ainesten ottamissuunnitelma 26.4.2016, versio 2

Kuulemista ei suoritettu uudelleen muutosten vähäisyyden vuoksi (uudet pohjavesikaivot sekä pieniä tarkennuksia ottamistasoon ja ottamismäärään).

LAUSUNNOT

Ympäristöterveydenhuollon lausunto 3.6.2016
Liite nro 19

Hämeen ELY-keskuksen lausunto 3.6.2016
Liite nro 20

ELY-keskus mm. suosittelee, että lupa myönnetään korkeintaan viideksi vuodeksi ja että ensimmäisenä olleet alueet tulee olla maisemoituna 3 vuoden kuluttua. Toteuttamalla alueen ottaminen ja maisemointi suunniteltua nopeammin siitä ei aiheutuisi VL 3:2 tai MAL 3 §:n tarkoittamia vaikutuksia.

Orimattilan Vesi Oy 2.6.2016
Liite nro 21

Asian valmistelu ja tiedustelut: rakennustarkastaja Timo Tarkkala,
puh. 040 749 7065.

Johtava rakennustarkastaja:

Ympäristölautakunta katsoo, että maa-ainesten ottaminen voidaan järjestää niin, ettei toiminnasta aiheudu maa-aineslain 3 §:n (463/97) tarkoittamaa:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumisesta, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa, mikäli ottaminen tapahtuu lupapäätöksen mukaisesti.

Ympäristölautakunta päättää, että Hämäläisen Sora Ky:lle myönnetään maa-ainesten ottoon maa-aineslain 4 §:n tarkoittama maa-ainestenottolupa Orimattilan Viljamaan kylän tiloilta Sorakangas RN:o 32:19 ja Soraharju RN:o 32:25 kymmenen (10) vuoden

määrä-ajaksi seuraavin MAL 11 §:ssä tarkoitettu lupamääräyksin:

1. Lupa on voimassa kymmenen (10) vuotta päätöksen antamispäivästä lukien. Perustelut: MAL 10 § (26.5.2000/495)
Perustelut: MAL 10 § (26.5.2000/495)
2. Ottamistoiminnan aloittamisesta on ilmoitettava maa-ainesten ottoa valvovalle viranomaiselle alkukatselmuksen pitämistä varten.
Perustelut: MAA 7§ ja on annettu toiminnan valvomiseksi.
3. Luvan hakija on velvollinen suorittamaan ottamissuunnitelman tarkastamisesta sekä ottamistoiminnan aikaisesta valvonnasta kaupungille maksun.
Perustelut: MAL 23 § ja MRL 145 §. Maksut peritään voimassaolevan taksan mukaisesti.
4. Maa-aineslain 12 §:n tarkoittama vakuus on toimitettava Orimattilan kaupungille pankkitakauksena. Hakijan on annettava ennen oton aloittamista MAL 11 §:n nojalla määrättyjen toi-menpiteiden suorittamiseksi hyväksyttävä pankkivakuus kau-punginvaltuuston hyväksymän maa-ainestaksan mukaisesti. Kaupunginvaltuuston hyväksymän maa-ainestaksan mukaan vakuussumma lupaehtojen täyttämiseksi on 4000 €/ha.

Hakemuksessa esitetylle ottamisalueella (4,695 ha) pankkiva-kuus-summa on $4,695 * 4000$ euroa = 18 780,00 euroa. Vakuuden on oltava voimassa vielä 6 kk voimassaolon päättymisen jälkeen.

Perustelut: MAL 12 § (23.5.1997/463)

5. Ennen oton aloittamista ottamis- / kaivualueen rajat on merkittävä maastoon paaluin. Hakijan veloitetaan pitämään paalut asianmukaisessa kunnossa luvan voimassaolon ajan. Lisäksi luvan saajan on asetettava pohjatason korkeusasemaa osoittava kiintopiste ottamisalueelle tai muuhun viranomaisen hyväksymään paikkaan.
Perustelut: MAL 3 ja 11§ ja on annettu toiminnan valvomiseksi.
6. Ottamisalue on ympäröitävä lippusiimalla tai varoitusnauhalla. Lisäksi ympäristöön on sijoitettava toimintaa koskevat varoituskyltit. Jyrkänten reunat tulee suojata yläreunaan sijoitettavilla aidoilla (teräsverkkoaita tms.) tai maa- tai kivivalleilla, jotka estävät tehokkaasti tahattoman pääsyn jyrkänten reunalle.
Varoitusmerkintöjä tulee ylläpitää säännöllisesti.
Perustelut: MAL 3 ja 11§ ja on annettu turvallisuuden parantamiseksi.
7. Pohjaveden yläpuolelle tulee jättää aina vähintään 4 metrin suojakerros maa-ainesta ja tarvittaessa alinta suunniteltua ottamistasoa tulee nostaa. Alle 4m etäisyydelle pohjavedestä ei ole sallittua tehdä massanvaihtoja. Ottamisalue tulee muotoilla siten, että sen kuivana pitäminen on mahdollista myös

ottamisen päätyttyä.

Maa-ainesten oton vaikutusta pohjaveden laatuun tulee seurata havaintoputkesta vuosittain ottamissuunnitelman liitteenä esitetyn tarkkailuohjelman mukaisesti. Laaja analyysi tulee tehdä vähintään kolmen vuoden välein ja suppeampi analyysi muina vuosina.

Pohjaveden pinnantasotottamisalueella on mitattava kolmen kuukauden välein.

Toiminnan vaikutuksia pohjaveden pinnankorkeuteen sekä pohja- ja pintavesien laatuun tulee seurata. Pohjaveden tarkkailun tulokset tulee toimittaa tiedoksi Hämeen ELY-keskukselle, lupaviranomaiselle ja Orimattila Vesi Oy:lle vuosittain. Tarkkailuraportin lisäksi pohjaveden laatu-äytteiden tulokset pyydetään toimittamaan VYH-DAT – tiedonsiirto-muodossa pohjavesitietojärjestelmään (POVET) tallennettavaksi. Myös mahdolliset umpeutuvan luvan mukaiset tarkkailutulokset tulee toimittaa ELY-keskukselle.

Toiminnalla ei saa olla haitallisia vaikutuksia pohjaveden laatuun eikä lähistöllä mahdollisesti sijaitsevien talousvesi-kaivojen veden laatuun. Mikäli ottaminen vaikuttaa haitallisesti pohjaveden laatuun tai määrään, tulee ottaminen keskeyttää ja oton jatkamiseksi hakea hankkeelle vesilain mukaista lupaa Etelä-Suomen aluehallintovirastosta.

Perustelut MAL 3 ja 11§ ja on annettu toiminnan vaikutuksen tarkkailemiseksi ja pohjaveden suojelemiseksi.

8. Toiminnasta aiheutuvan viihtyvyshaitan vähentämiseksi kuljetus ja lastaus tulee tapahtua ma-to klo 7.00–20.00, pe 7.00–18.00 ja arkilauantaisin klo 7.00–16.00 välisenä aikana. Poikkeavia lastaus- ja kuljetusaikoja on enintään 10 päivän aikana vuodessa.

Perustelut MAL 3 ja 11§ ja on annettu melu- ja viihtyvyshaittojen ehkäisemiseksi.

9. Liikenteen aiheuttaman pölyämisen estämiseksi ajoväylät tulee tarvittaessa kastella ja ajoneuvojen kuormat kostuttaa riittävästi tai peittää. Suolan käyttö pölyn sidontaan on kielletty pohjaveden suojelemiseksi.

Toiminnasta aiheutuvat pöly-, melu- ja tärinähaitat tulee mahdollisuusk-sien mukaan estää. Tarvittaessa toiminnan aikana luvan saaja suorittaa melu- ja tärinämittauksia sekä muuttaa toimintaa niin, että em. haittoja ei aiheudu. Määriteltyjä raja-arvoja ei saa ylittää.

Perustelut MAL 3 ja 11§ ja on annettu pöly-, melu- ja viihtyvyshaittojen ehkäisemiseksi.

10. Ottamisalue on pidettävä siistissä kunnossa. Alueella ei saa varastoida, polttaa eikä sinne saa haudata jätteitä. Romutavara ja jätteet on kuljetettava asianmukaisesti käsittelypaikkoihin. Perustelut: MAL 3 ja 11§ ja on annettu toiminnan ohjaamiseksi sekä pohjaveden ja maaperän suojelemiseksi.

11. Alueelle ei saa tuoda muualta maa-ainestuotteita muutoin kuin maisemointitarkoituksessa. Muualta tuotavien aineiden tulee olla puhtaita eikä niistä saa liueta haitallisia aineita. Perustelut MAL 3 ja 11§ ja on annettu pohjaveden suojelemiseksi ja että muualta tuotavat maa-aineet eivät aiheuta MAL 3§ mukaista haittaa.
12. Alueella käytettävien aineiden, koneiden ja laitteiden sijoitus-, säilytys ja tankkauspaikat on rakennettava niin, ettei toimin-nasta voi aiheutua pohjaveden tai maaperän pilaantumisen vaaraa. Alueella ei saa pestä eikä huoltaa koneita tai laitteita.

Mikäli koneita ja laitteita säilytetään tai tankataan ottamis-alueella, tulee ne sijoittaa keskitetysti tiivispohjaiselle alustalle ns. tukitoiminta-alueelle. Tukitoiminta-alueen pohjarakenteen on oltava vettä ja polttoainetta läpäisemätöntä, tankattavan kaluston aiheuttamaa mekaanista kulutusta kestävä sekä reunoilta korotettu. Öljyt, polttoaineet ja muut kemikaalit on säilytettävä varikkoalueella lukittavissa säiliöissä tai konteissa. Polttoainesäiliöt ovat kaksivaippaisia ja varustettu lapon- ja ylitäytönestimillä.

Pohjavedelle vahingollisten aineiden käsittelyssä tulee noudattaa erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Varikkoalueelle ja työkoneisiin tulee aina varata öljynimeytys-ainetta työkoneiden mahdollisten öljyvahinkojen varalta. Jos öljyä tai muuta pohjaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava Päijät-Hämeen pelastuslaitokselle, ympäristöviranomaiselle ja Orimattilan kaupungin vesilaitokselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

Perustelut: MAL 11 §, MAA 2 § ja YSL 4, 7, 8, 43 § ja on annettu toiminnan ohjaamiseksi sekä pohjaveden ja maaperän suojelemiseksi.
13. Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa lupaviran-omaiselle otetun maa-aineksen määrä ja laatu. Perustelut: MAL § 23 ja on annettu toiminnan valvomiseksi.
14. Alueen maisemointi tulee aloittaa heti, kun se on mahdollista. Maisemointia tehdään yhdessä ottamistoiminnan kanssa ja maisemointisuunnitelman mukaisesti siten, että loppuun otetut alueen osat maisemoidaan välittömästi kun niitä ei enää tarvita. Vaiheen 1 kokoinen alue 1,6 ha on maisemoitava 5 vuoden aikana.

Varastoidut pintamaat on käytettävä alueen jälkihoitoon ja maisemointiin. Luiskat on muotoiltava kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. Jälkihoidon yhteydessä alueelle kylvetään tai istutetaan puuntaimia mäntyvaltaisesti

Ottamisen päätyttyä tulee tarpeettomat kulkuväylät katkaista alueen epäasiallisen ja mahdollisesti pohjaveden laadun vaarantavan käytön ehkäisemiseksi.

- Ottamisalue on kokonaisuudessaan jälkihoidettava lupakauden aikana riippumatta siitä, onko kaikki otettavaksi suunniteltu maa-aines otettu vai ei.
- Perustelut: MAL § 11 ja MAA 8 § ja on annettu toiminnan ohjaamiseksi sekä pohjaveden ja maaperän suojelemiseksi.
15. Ennen maa-ainesluvan voimassaoloajan päättymistä hakijan on pyydettävä lopputarkastusta Orimattilan kaupungin maa-ainesten ottoa valvovalta viranomaiselta, jotta alueella voidaan suorittaa tarkastus, jossa todetaan, että asetettuja lupaehtoja on noudatettu.
- Perustelut MAA 7 § ja on annettu toiminnan valvomiseksi. Lopputarkastuksessa on mahdollista todeta onko luvansaaja noudattanut annettuja lupaehtoja lupa-aikana ja voidaanko asetettu vakuus palauttaa.
16. Jälkihoidon ja pohjaveden tilan seuranta tulee jatkaa vähintään 3 vuotta ottamisen päätyttyä.
- Perustelut: MAL 3 ja 11§ ja on annettu pohjaveden ja maaperän suojelemiseksi.
17. Luvan hakija vastaa korvausvelvoitteista, jotka maa-ainesten ottamisesta saattavat aiheutua.
- Perustelut MAL 9 §

Vastaus lausuntoihin ja muistutuksiin:

Lausunnoissa esiin tuodut seikat on huomioitu soveltuvin osin lupamääräyksissä ja perusteluissa.

Hämeen ELY-keskuksen lausunnossa todetaan, että toiminta saattaa aiheuttaa pohjavesiesiintymän tilan huononemista ja että ottaminen ja jälkihoito tulisi toteuttaa lyhemässä ajassa.

Maa-aineksen ottaminen ja ottamisen järjestely eivät ole ristiriidassa vesilain 3 luvun 2 §:n tai maa-aineslain 3 §:n kanssa. Toiminnan vaikutuksia pohjaveden pinnankorkeuteen sekä pohja- ja pintavesien laatuun tulee seurata. Mikäli ottaminen vaikuttaa haitallisesti pohjaveden laatuun tai määrään, tulee ottaminen keskeyttää ja oton jatkamiseksi hakea hankkeelle vesilain mukaista lupaa Etelä-Suomen aluehallintovirastosta.

Lainvoimaa vailla olevan päätöksen noudattaminen:

Maa-aineslain 21 §:n 1 momentin mukaan ainesten ottaminen voidaan aloittaa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi. Hakija on hakenut toiminnan aloittamislupaa muutoksenhausta huolimatta.

Lupa toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta myönnetään ainoastaan jälkihoidolle ja ensimmäisenä otettavalle vaiheelle. Toiminta voidaan aloittaa lupapäätöstä noudattaen, kun

hakija on toimittanut kohdan 4 mukaisen vakuuden. Vakuus niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Perustelut: Kyseessä on alue, joka on avointa soranottoaluetta, jolla on ollut ottamistoimintaa entuudestaan ja joka on edelleen maisemoimatta. Luvan täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Sovelletut oikeus- ja viranomaisohjeet:

Maa-ainelaki (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (379/2008)

Orimattilan kaupungin maa-ainestaksa

Päätös: Lautakunta päätti yksimielisesti myöntää julkipanon jälkeen maa-aineluvan 4/2016 viranomaisen asettamin ehdoin. Hakijalle myönnettiin lupa toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta. Antopäivä on 8.7.2016.

Täytäntöönpano: pöytäkirjanote hakijalle, Orimattilan Vesi Oy:lle, ympäristöterveyskeskukselle ja Hämeen ely-keskukselle.

YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖS

Ympäristönsuojelulaki 28 §

Annettu julkipanon jälkeen

21.07.2014

ORIMATTILAN YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

95 §

Ympäristölautakunta

Orimattilan kaupunki

PL 46

16301 Orimattila

1. Asia

Hämäläisen Sora Ky:n ympäristönsuojelulain (86/2000) 35 §:n mukainen ympäristölupahakemus Orimattilan Viljamaan kylän Ämmäntöyrään maa-ainesalueelle Sorakankaan tilalle kiinteistörekisteritunnus 560-418-32-19, koskien harjusoran murskausta ja seulontaa. Hakemus koskee olemassa olevaa toimintaa. Ympäristölupaa haetaan toistaiseksi voimassa olevaksi.

2. Hakija

Hämäläisen Sora Ky
Äyrästie 19
16300 Orimattila

Liike- ja yhteisötunnus	0129844-3
Yhteyshenkilö	Arto Hämäläinen
Puh.	0400-716664

3. Toiminta ja sen sijainti

Kiviainesten ottopaikalla valmistetaan murskaamalla harjusorasta ja kivistä halutun raekokajakautuman omaavia kiviainestuotteita. Vuosittain tuotetaan keskimäärin noin 10 000 tonnia murskettä ja sepeliä. Sora ja kivet syötetään seulalle tai murskaimelle kaivinkoneella tai pyöräkuormaajalla. Valmis tuote varastoidaan eri raefraktioita sisältäviin tuotteiden varastokasoihin, joiden korkeus on keskimäärin 4-8 metriä. Kiviainestuotteet kuljetetaan käyttökohteeseen kuorma-autoilla tai ajoneuvoyhdistelmillä.

Siirrettävän murskausaseman käyttöpaikka sijaitsee Orimattilan kaupungin Viljamaan kylässä Sorakankaan tilalla kiinteistörekisteritunnus 560-418-32-19. Hakijalla on maa-aineslupa tilojen Sorakangas RN:o 32:19 ja Soraharju RN:o 332:25 alueella.

Murskausaseman käyttöpaikka on noin kaksi (2) kilometriä Orimattilan keskustan kaakkoispuolella Orimattila-Myrskylä tien (Pakaantie 167) itäpuolella. Ottamisalue on osa ns. Ämmäntöyrään sora-aluetta, jossa on useamman maa-ainestenottajan toisiinsa yhtyviä ottamisalueita. Alueelle kuljetaan Pakaantieltä asfalttipintaista Olympiavoittajantietä pitkin, josta loppumatka sorapintaista yhdystietä. Alue sijaitsee I-luokan pohjavesialueella Ämmäntöyräs (nro 0156001). Ottamisalue sijaitsee muodostumisalueella ja vedenottamoon on matkaa noin yksi kilometri. Ämmäntöyrään harjualue on merkitty paikallisesti maisemansuojelun kannalta arvokkaaksi alueeksi. Alue määriteltiin POSKI-hankkeessa osittain soveltuvaksi maa-ainesten ottoon. Tekijät, jotka heikentävät alueen soveltuvuutta ovat asutus, arvo maisemansuojelun kannalta, pohjavedenotto sekä virkistysalue. Alueen ympäristössä on asutusta erityisesti lännen, luoteen ja pohjoisen suunnalla. Noin 300 metrin etäisyydellä useita asuinrakennuksia. Lähimpien asuinrakennusten ja murskausalueen väliin jää meluesteeksi ottamisalueen luontaisia sorarintauksia. Melua ja pölyä tuottavat toiminnot tapahtuvat valtaosin kuopan kulloisellakin pohjatasolla.

Toiminta-ajat

Hakemuksen mukaan toiminta on ympärivuotista. Murskausta tehdään vuosittain keskimäärin noin 100 tuntia. Murskausjaksoja on 1-2 vuoden välein. Murskausjakson pituus on 1-2 viikkoa. Murskausta ja seulontaa tapahtuu arkisin maanantaista perjantaihin klo 7-22. Kuljetukset tapahtuvat maanantaista perjantaihin klo 7-22. Satunnaisesti voidaan kuljettaa myös muina aikoina, mutta poikkeuksellisia kuljetusaikoja on enintään 10 päivän aikana vuodessa.

4. Kiinteistön haltija
Kiinteistön omistaa luvanhakija Hämäläisen Sora Ky.
5. Luvan hakemisen peruste
Ympäristönsuojelulaki 28 § 1 momentti
Ympäristönsuojeluasetus 1 §:n 1 momentin kohdat 7 e)
6. Lupaviranomaisen toimivalta
Ympäristönsuojeluasetuksen 2. luvun 7 §:n kohtien 7 b) nojalla toimivaltainen lupaviranomainen on ympäristölautakunta.
7. Vireilletulo
Lupahakemus saapui 3.4.2014.
8. Muut luvat ja kaavoitustilanne
Hakijalla on voimassa oleva maa-ainoslupa. Lupa on voimassa 19.4.2016 saakka.

Kohdealueella on voimassa Päijät-Hämeen maakuntakaava. Kaavassa alue on merkitty virkistysalueeksi. Lisäksi kohdealue on merkitty eo-merkinnällä maa-ainesten ottamisalueeksi. Alueella on Keskusta-Virenojan lainvoimainen osayleiskaava. Siinä alue on EO/MU aluetta eli maa-ainesten ottoaluetta/maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityistä ulkoilun ohjaustarvetta.

9. Ympäristövaikutukset ja tehdyt selvitykset, niiden laajuus ja mahdollinen tarkkailu

Ilmapäästöt

Ilmapäästöjä syntyy työkoneiden käyttämästä kevyestä polttoöljystä. Alueelta lähtee noin kolme kuormaa vuorokaudessa. Pölypäästöt eivät aiheuta lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ilmanlaadun ohjearvojen ylityksiä. Valtaosa pölystä jää ottamisalueelle. Nykytilassa alueen ilmanlaatuun vaikuttaa pääasiassa tien 167 liikenteen lisäksi ajoittainen kiviainesten jalostus.

Päästöt maaperään

Normaaliolosuhteissa toiminnasta ei aiheudu päästöjä maaperään. Kemikaaleja ei varastoida maavaraisesti.

Ämmäntöyrään soranottoalue on kaakko-luodesuuntaisella pitkittäisharjajaksolla, joka keskiosastaan on hyvin vettä johtavaa soraa. Reuna-alueilla maa-aines on enemmän hiekkaista. Kalliopinnan on havaittu olevan alueella pohjavesipinnan yläpuolella. Kalliopinta noussee alueella kaakon suuntaan. Ottamisalueen maanpinta on nyt noin +80-85.

Melu

Impulssimaista rikotusmelua syntyy vähän. Murskaustoiminnasta aiheutuva melu on lähinnä mekaanisen murskaimen jyskyttävää ääntä ja soran syötöstä aiheutuvaa kohinaa. Hakijan mukaan toiminnasta aiheutuva melu on kohtalaista ja jää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa päiväajan melutason ohjearvon 55 dB (LAeq) alapuolelle. Tähän vaikuttaa murskauslaitoksen sijoittamispaikka. Häiriintyvien kohteiden väliin jää 5-10-15 m maapenger. Penger mataloituu ottamisen edetessä.

Tärinä

Hakijan mukaan toiminta aiheuttaa vain vähäisiä tärinävaikutuksia.

Pintavedet

Alueen pintavedet haihtuvat tai imeytyvät maaperään. Alueelta ei purkaudu pintavesiä ympäröiville alueille. Toiminnassa ei synny jätevesiä. Varikkohallin lattiakaivon jätevedet käsitellään öljynerotuskaivossa ennen johtamista kunnalliseen jätevesiviemäriin.

Pohjavedet

Alue sijaitsee Ämmäntöyrään I-luokan pohjavesialueella. Ottamisalue on muodostumisalueella, jolta pohjaveden virtaus suuntautuu kohti luoteen suunnassa olevaa Pakaantien vedenottamo. Ottamo on noin yhden kilometrin etäisyydellä. Ämmäntöyrään sora-alueella pohjaveden pintaa ja laatua on tarkkailtu Destian alueella sijaitsevasta havaintoputkesta vuodesta 2005 lähtien. Uusi putki asennettiin vuonna 2009 alkuperäisen putken tukkeuduttua. Syksyllä 2010 alueen eteläpäässä on tehty kairauksia. Kaikissa kolmessa kairauspisteessä kairaus päättyi kallioon noin kuuden metrin syvyydessä. Vesipinta on ollut tasolla + 69,02-70,1 vuosina 1997-2010. Pohjaveden laatua on seurattu tarkkailusuunnitelman mukaisesti.

Jätteet

Suurin yksittäinen jäte-erä on korjauksissa syntyvä sekalainen metallijäte. Lisäksi energia- ja sekajätettä. Huoltoja ei tehdä murskausalueella. Kalustorikon yhteydessä syntyvät vähäiset vaaralliset jätteet lajitellaan, välivarastoidaan varikon hallilla ja toimitetaan jatkokäsittelijälle.

10. Poikkeustilanteet ja niihin varautuminen

Toimintaan liittyvä suurin riski on kevyen polttoöljyn huomaamaton vuotaminen maaperään. Tällaisen todennäköisyys on kuitenkin vähäinen johtuen polttoaineiden varastoinnista 2-vaippasäiliöissä tai suojakaukalossa varikkoalueella. Tankattaessa mahdollisesti tapahtuvat vuodot on heti nähtävissä koska tankkaus suoritetaan valvotusti. Murska ja seulontalaitteet tankataan tiivispohjaisella toiminta-alueella ja lisäsuojana käytetään öljynimeytysmattoa. Pöytäkone ja kaivinkone tankataan varikkoalueella. Öljytuotteiden varastoinnissa ja käsittelyssä noudatetaan erityistä varovaisuutta ja huolehditaan, ettei aineita joudu maaperään. Mahdollisten onnettomuuksien vuoksi alueelle varataan öljynimeytysaineita. Öljyvuototilanteet on ohjeistettu.

Hakijan esitys tarkkailuohjelmaksi:

Käyttötarkkailu

Murskausjakson päivittäiseen tarkkailuun kuuluu: urakoitsijatiedot, murskausaika, tuotteet ja tuotantomäärät, rikotusaika, sää ja suojarakenteiden kunto. Tiedot kirjataan työmaapäiväkirjaan. Samoin mahdolliset onnettomuudet, poikkeamat ja häiriötilanteet.

Päästö- ja vaikutustarkkailu

Pohjavesitarkkailu ehdotetaan hoidettavan edelleen entisellä tavalla Destian alueen tarkkailun kautta. Melutasoa seurataan aistinvaraisesti. Mikäli melutaso nousee, tehdään rajoittamistoimenpiteitä ja tarvittaessa erillisiä selvityksiä.

Pölypäästöjä seurataan aistinvaraisesti ja tarvittaessa tehdään rajoittamistoimenpiteistä ja erillisiä selvityksiä.

11. Lupahakemuksen käsittely

Tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on ilmoitettu paikallislehdissä Orimattilan Sanomissa 24.4.2014 ja Orimattilan Aluelehdessä 23.4.2014. Asiaa koskeva yleinen kuulutus on ollut yleisesti nähtävänä Orimattilan kaupungin virallisella ilmoitustaululla ajalla 24.4.-26.5.2014. Lähinaapureita on 23.4.2014 kuultu kirjallisesti. Ympäristöterveyskeskukselta ja Hämeen ELY-keskuksen luonnonvarayksiköltä on 23.4.2014 pyydetty lausunnot.

Lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä hakijan kuuleminen ja antamat vastineet

Määräaikaan mennessä saapui kaksi lausuntoa:

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristöyksikön 23.5.2014 päivättyssä lausunnossa HAMELY/159/07.00/2014 YMP/399/2014 ELY-keskus katsoo, että laitoksen toiminta on mahdollista järjestää niin, että siitä ei aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa, mutta lupaharkinnassa on otettava huomioon ELY-keskuksen luettelemat asiat: uuden pohjavesiputken asentamisvelvoite, suojarahian puhtauden varmistaminen, pohjavedentarkkailusuunnitelman laatimisvelvoite, lupamääräysten

tarkistamiselle asetettava määräaika, toiminta ei saa olla ristiriidassa maa-aineslupan lupamääräysten kanssa eikä estää luvan mukaista alueen jälkihoitoa.
Hämeen ELY-keskuksen lausunto liitteenä.

Liite nro 1

Terveydensuojeluviranomaisen 23.5.2014 päivätyssä lausunnossa todetaan, että toiminnan tärkeimpänä riskitekijänä on sen sijoittuminen vedenhankinnan kannalta tärkeälle pohjavesialueelle. Terveydensuojeluviranomaisen mielestä sähkökäyttöinen murskauskalusto olisi turvallisempi vaihtoehto käytettäväksi tärkeällä pohjavesialueella. Suolan käyttö pölynsidonnassa ei ole pohjavesialueella sallittua. Toiminnan vaikutuksia pohjaveden pinnan korkeuteen ja laatuun tulee seurata säännöllisesti. Suojatulla murskausalueella syntyviä pintavesiä ei voida pitää puhtaina. Melun osalta todetaan, että alueella on useita toimijoita, jolloin yksittäisessä kohteessa tulee arvioida kokonaismelutaso. Hakija tuleekin velvoittaa selvittämään kokonaismelutaso lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, mikäli toiminnan aikana syntyy aiheutta epäillä melutason aiheuttavan terveyshaittaa tai merkittävää viihtyvyyshaittaa. Lupa on kirjattava vuorokautiset enimmäistoiminta-ajat. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä alan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehitymisestä ja soveltaa sitä toiminnassaan. Terveydensuojeluviranomaisen lausunto liitteenä.

Liite nro 2

Muistutukset

Määräaikaan mennessä ei saapunut yhtään muistutusta.

Hakijan vastine

Hakija ei antanut vastinetta.

Maastokäynti

Ympäristönsuojelusihteeri on käynyt maastossa tutkimassa asiaa.

12. Viranomaisen ratkaisu

12.1. Ratkaisu

Ympäristölautakunta toteaa, että toiminnanharjoittajan tulee muistaa, mitä ympäristövahinkojen korvaamisesta on säädetty erikseen ao. erikoislaissa ja ankaran vastuun periaatteella.

Ympäristölautakunta päättää myöntää Hämäläisen Sora Ky:lle ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisen ympäristöluvan harjusoran murskaukselle Sorakankaan tilalle, Viljamaa, Orimattila kiinteistörekisteritunnus 560-418-32-19 toistaiseksi.

Toimintaa on harjoitettava muuten hakemuksessa esitetyn mukaisesti ellei lupamääräyksissä toisin määrätä.

Lausunnot on otettu huomioon lupamääräyksissä ilmenevällä tavalla.

12.2. Lupamääräykset

Melu

1. Murskausta saa tehdä enintään kerran vuodessa kerrallaan enintään kaksi (2) viikkoa. Seulontaa ja rikutusta saa tehdä enintään kymmenen (10) kertaa vuodessa yhden päivän jaksoissa. Murskausta, rikutusta ja seulontaa saa tehdä arkisin maanantaista torstaihin klo 7-22 ja perjantaisin klo 7-18 arkipyhät poislukien. Lastauksia ja kuljetuksia saa tehdä arkisin maanantaista torstaihin klo 7-21 ja perjantaisin klo 7-18 arkipyhät poislukien. Poikkeuksellisia lastaus- ja kuljetusaikoja saa olla enintään kymmenen (10) päivän aikana vuodessa. Yksittäisiä poikkeuksellisia lastauksia ja kuljetuksia voi tehdä päiväsaikaan klo 7-22 välillä (NaapL 17 §, YSL 42- 43 §, terveydensuojelu- viranomaisen lausunto)
2. Ekvivalenttimelutasoa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa on seurattava toiminnan aikana eri toimintojen yhteisvaikutus huomioiden. Melu ei saa ylittää ulkona asumiseen käytetyillä alueilla, taajamien virkistysalueilla ja niiden välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevilla alueilla lähimmissä häiriintyvissä kohteissa päivällä klo 7-22 ekvivalenttimelutasoa 55 dB (Laeq) eikä yöllä klo 22-7 ekvivalenttitasoa 50 dB (Laeq). Loma-asumiseen käytettävillä alueilla, leirintäalueilla, virkistysalueilla taajamien ulkopuolella sekä luonnonsuojelualueilla vastaava ekvivalenttimelutaso, jota ei saa ylittää on päivällä klo 7-22 45dB (Laeq) ja yöllä klo 22-7 45 dB(Laeq). Jos melu sisältää impulsseja tai ääneksiä tai on kapeakaistaista, mittaustuloksiin lisätään 5 dB ennen niiden vertaamista ohjearvoihin.

Toiminnanharjoittajan on esitettävä ympäristölautakunnalle arvio kokonaismelutasosta ennen toiminnan aloittamista. Mikäli toiminnan aikana syntyy aihe epäillä melutason aiheuttavan terveyshaittaa tai merkittävää viihtyvyyshaittaa, ympäristölautakunta voi velvoittaa toiminnanharjoittajaa selvittämään kokonaismelutason lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Mitattava melutaso on niiden toimintojen yhteisvaikutus, joita voidaan tehdä koko alueella samanaikaisesti. Ulkopuolisen asiantuntijan tekemät mittaukset on suoritettava ympäristöministeriön voimassa olevan ohjeen mukaisesti. Mittaustulokset on toimitettava ympäristölautakunnalle kuukauden kuluessa mittausten suorittamisesta. Ympäristölautakunta antaa tarvittaessa tehtyjen mittausten perusteella lisämääräyksiä melun vähentämistoimenpiteistä ja melutason uusintamittauksista. Murskatun louheen määrästä on pidettävä kirjaa. Tiedot on esitettävä ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosiraportin yhteydessä (YSL 43§, 46§, NaapL 17§, Vnp 993/92).

3. Murskaustoiminta tulee suunnitella siten, että melu/pölyhaitat voidaan minimoida. Murskausta suoritettaessa murskain ja murskattavat kiviainekset sekä valmiit tuotekasat on sijoitettava siten, että ne estävät melun leviämisen häiriintyvien kohteiden suuntiin. Kasojen koko on pidettävä koko murskaustoiminnan ajan riittävän suurena melun haitallisen leviämisen estämiseksi (YSL 43 §, NaapL 17§).

Polttoaineet, muut kemikaalit ja jätehuolto

4. Polttoaineita ja muita mahdollisia kemikaaleja sekä jätteitä on varastoitava ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, saastumisvaaraa maaperälle, pinta- ja pohjavedelle eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Öljysäiliöt on säilytettävä tiiviiksi päällystetyllä alueella. Joko säiliöissä on oltava katettu valuma-allas, jonka tilavuus on raskaalla polttoöljyllä vähintään 0,2 kertaa ja kevyellä polttoöljyllä vähintään 1,0 kertaa kyseisen säiliön tilavuus tai säiliöiden on oltava 2-vaippasäiliöitä. Polttoainesäiliöt on varustettava ylitäytön/laponestimillä. Muut alueella varastoitavat kemikaalit on varastoitava hakemuksen mukaisesti. Jätelain 4 §:n mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan huolehdittava siitä, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän, ja ettei jätteestä aiheudu merkityksellistä haittaa tai vaikeutta jätehuollon järjestämiselle eikä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätteen haltijaa koskee jätelain 6 §:n mukainen yleinen huolehtimisvelvollisuus jätehuollon järjestämisestä. Jäte on myös hyödynnettävä, jos se on teknisesti mahdollista ja jos siitä ei aiheudu kohtuuttomia lisäkustannuksia. Kaikessa toiminnassa on noudatettava voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä. (YSL 43§, JäteL 4, 6§ 19§ ja JäteA 8§)
5. Suojattujen alueiden suojahiekan puhtaus on aina varmistettava toimintajakson päättyessä, jotta suojatuilta alueilta ei pääse toimintajaksojen välillä huuhtoutumaan lika-aineita sade- ja hulevesien mukana maaperään tai pohjaveteen. (YSL 43 §)
6. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, joka annetaan ainoastaan jäterekisteriin hyväksytyille jätteen kuljettajalle luovutettavaksi edelleen vaarallisen jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirja tai sen jäljennös on säilytettävä kolmen vuoden ajan. (YSL 43 ja 45 §, YSA 19 §, JäteL 6,15 §, JäteA 5 ja 6§, VNp 659/96, Vnp 867/1996)
7. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalta toiminta-alueella on oltava riittävä määrä käyttökelpoista torjuntamateriaalia (esim. öljyvahinkojen varalta imeytysmatto/imeytysraetta/imeytysturvetta) saatavilla. Työkoneiden säilytysalue tulee toteuttaa siten, että maaperän pilaantumisen riski mahdollisen onnettomuuden tai vahingon seurauksena minimoidaan (YSL 6§, 7§, 8§, 42-43§)

Päästöt ilmaan, haju ja pöly

8. Luvan saajan on selvitettävä pölypitoisuuksia lähimmän asuinalueen pihalla ensimmäisten murskausviikkojen aikana. Selvitystä koskeva tarkempi suunnitelma tulee hyväksyttävä ympäristölautakunnalla ennen toiminnan aloittamista. Mikäli erityinen tarve vaatii ympäristölautakunta voi velvoittaa toiminnanharjoittajaa tekemään uusintamittauksia. Murskauksessa, rikotuksessa, liikenteessä ja murskekasoista syntyvää pölyä on vähennettävä kastelulla. Murskausasemien tulee olla

varustettu riittävän tehokkaalla pölynpoistolaitteistolla. Pohjavesialueella pölyn sidontaa ei voi tehdä esim. suolalla pohjaveden pilaantumisvaaran takia. Kuormien pölyhaittaa voidaan vähentää joko kastelulla tai peittämällä. (YSL 42-43§, 46§)

9. Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. (VnA 800/2010)
10. Pölypitoisuus ei saa lähimpien asuinrakennusten pihoilla ylittää hiukkasten kokonaisleijumalle (TSP) annettua ohjearvoa 120 µg/m³ vuoden vuorokausiarvojen 98. prosenttipisteenä määritettynä eikä ohjearvoa 50 µg/m³ vuosikeskiarvona. Hengitettävien hiukkasten (PM10) osalta pölypitoisuus ei saa lähimpien asuinrakennusten pihoilla ylittää raja-arvoa 70 µg/m³ kuukauden toiseksi suurimpana vuorokausiarvona määritettynä. (YSL 42,43 ja 46 §, VNp 480/96)
11. Luvan saajan on osallistuttava kaupungin lakisääteiseen ilmansuojelun tarkkailuun. (YSL 46 §)

Tärinä

12. Tärinästä ei saa aiheutua kohtuutonta haittaa naapureille. Toiminnanharjoittajaa veloitetaan tiedottamaan lähinaapureille toimintajaksoista etukäteen. Toiminnan aikana ympäristölautakunta voi kuitenkin velvoittaa toiminnanharjoittajaa teettämään puolueettomalla asiantuntijalla tärinäselvityksen lähimmässä häiriintyvässä kohteessa mikäli toiminnan aikana syntyy epäily kohtuuttomasta tärinähaitasta. (NaapL 17§, YSL 46§, terveydensuojeluviranomaisen lausunto)
13. Ilmoitus kunkin murskausjakson alkamisesta tulee jättää ympäristölautakunnalle aina ennen ko. toiminnan aloittamista. Raportit katselmusten suorittamisesta ja mittauksista tulee toimittaa välittömästi tiedoksi ympäristölautakunnalle. (YSL 43§ ja 46§)

Pohjavesi

14. Toiminnanharjoittajan on asennettava ennen toiminnan aloittamista pohjaveden säännöllistä tarkkailua varten omalle kiinteistölleen asianmukainen lukollinen tarkkailuputki. Tarkkailuputki on asetettava pohjaveden virtaussuuntaan nähden laitoksen alapuolelle (luode). Toiminnanharjoittajan on huolehdittava pohjavesiputken kunnossapidosta. (YSL 43§)
15. Pohjaveden pinnan taso on mitattava tarkkailuputkesta kolmen kuukauden välein (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa). Toiminnan vaikutuksia pohjaveden laatuun tulee seurata liitteenä olevan ohjeen mukaisesti. Tarkkailu voidaan toteuttaa alueen eri toimijoiden yhteistarkkailuna. Pohjavesitarkkailun tulokset tulee toimittaa tiedoksi ympäristölautakunnalle sekä Hämeen ELY-keskukselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä. (YSL 43§ , 46 §)

16. Toiminnanharjoittajan tulee antaa ympäristölautakunnalle selvitys mahdollisuuksistaan siirtyä jatkossa sähkökäyttöiseen murskauskalustoon. Selvitys tulee toimittaa 31.12.2014 mennessä. (YSL 43§, terveysviranomaisen lausunto)
17. Hulevesien käsittelyssä on noudatettava valtioneuvoston 1022/2006 asetuksessa asetettuja ympäristölaatuormeja ja lisäksi on huomioitava mitä YSL 50 §:n 2 momentissa säädetään vesistön pilaantumisen ehkäisemisestä.

Raportointi ja kirjanpito

18. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa toiminnasta. Mittaukset ja muut mahdolliset tutkimukset on teetettävä toiminnanharjoittajasta riippumattomalla asiantuntijalla. Kirjanpidon tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- murskauksen, seulonnan, rikotuksen sekä lastauksen/kuljetuksen toiminta-ajat; lastauksen ja kuljetuksen poikkeukselliset toiminta-ajat on merkittävä erikseen
- murskeen tuotantomäärä
- käytettyjen polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot
- pölynsidontatoimenpiteet ajankohtineen
- käyttötarkkailu- ja huoltotoimenpiteet
- laskennalliset ja/tai mitatut vuosipäästöt ilmaan
- mahdolliset melumittausraportit
- mahdolliset värinämittaukset
- selvitys mahdollisista toimintahäiriöistä (tyyppi, päiväys, korjaustoimenpiteet, ympäristövahingot)
- yhteenveto syntyneistä jätteistä ja vaarallisista jätteistä ja niiden toimituspaikasta
- yhteenveto poikkeuksellisista tilanteista ja aiheutuneista päästöistä
- pohjaveden tarkkailun tulokset
- muut ympäristölupaviranomaisen edellyttämät valvontatiedot.

Ympäristölautakunta voi täydentää kirjanpidon sisältöä tarvittaessa.

Tiedot on toimitettava kunkin vuoden osalta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä ympäristölautakunnalle.

(YSL 46 §, JäteL 51-52 §, JäteA 22§)

Lupapäätöksestä tiedottaminen alueen muille toimijoille

- 19 Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että lupapäätöksessä annetut määräykset toiminnan järjestämisestä annetaan tiedoksi myös luvansaajan urakoitsijoille ja aliurakoitsijoille. (YSL 46§)
20. Toiminnan eri vaiheista on tiedotettava hyvin paikallisille asukkaille.
21. Toiminta-aluetta ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin tässä lupapäätöksessä on määrätty eikä toiminta-alueella sallita edes tilapäistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen harjoittelu/kilpailutoimintaa ottaen huomioon pöly/melu/mahdollinen öljyvahinko/turvallisuusasiat.
22. Häiriötilanteista, jotka saattavat lisätä toiminnasta aiheutuvia päästöjä ja aiheuttaa merkittävää ympäristöhaittaa, on ilmoitettava viipymättä ympäristölautakunnalle (YSL 76§ ja YSA 30 §)

Vastaava hoitaja

23. Toiminnanharjoittajan on nimettävä toiminnalle vastaava hoitaja, jolla on riittävä asiantuntemus toiminnan asianmukaista järjestämistä varten. Vastaavan hoitajan yhteystiedot on ilmoitettava kirjallisesti tai sähköpostitse ympäristölautakunnalle ja yhteystiedot on pidettävä ajantasaisina. Valtioneuvoston asetus 800/2010

ALKU- JA LOPPUTARKASTUS

24. Ennen toiminnan aloittamista ympäristönsuojelusihteerin on kutsuttava riittävän ajoissa alkutarkastukseen, jossa käydään läpi tämän lupapäätöksen velvoitteet. (YSL 46 §)
25. Luvan saajan on hyvissä ajoin, viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista, esitettävä yksityiskohtainen suunnitelma vesiensuojelua, ilmansuojelua, maaperänsuojelua ja jätehuoltoa koskevista laitoksen toiminnan lopettamiseen liittyvistä toiminnoista. Toiminnan päätyttyä pidetään lopputarkastus, jolloin myös lähinaapurit kutsutaan paikalle. Toiminnanharjoittaja sopii lopputarkastusajankohdan viimeistään kahta viikkoa ennen toiminnan lopettamista ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa. (YSL 46 §)

13. Ratkaisun perustelut

13.1. Lupaharkinnan perusteet

Toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten sekä valtioneuvoston asetusten 379/2008 ja 800/2010 vaatimukset.

13.2. Luvan myöntämisen edellytykset

Annetut lausunnot ja muistutukset on huomioitu soveltuvin osin tätä päätöstä tehtäessä. Ympäristöterveydenhuollon lausunnossa esitetty vaatimus luvan määräaikaaisuudesta on huomioitu päätöstä tehtäessä. Toiminta-aikoja on tarkistettu ja arkipyhät on selkeästi rajattu toiminta-aikojen ulkopuolelle, tiedottamiseen on kiinnitetty huomiota ja pohja- ja pintaveden tarkkailua on edellytetty.

Lupapäätökseen on kirjattu selkeät toiminta-ajat ja veloitettu toiminnanharjoittajaa valvomaan pölyhaittoja sekä vähentämään niitä erilaisin toimenpitein. Toiminnanharjoittajan edellytetään lupapäätöksessä toteuttavan hulevesisuunnitelmaa, jossa mm. kiintoaineen laskeuttaminen ja sen valvonta on järjestetty.

Ottaen huomioon annetut lupamääräykset ja parhaan käyttökelpoisen tekniikan suosiminen, toiminnasta ei aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa ympäristönsuojelulain 42 §:n tarkoittamia kohtuuttomia haittavaikutuksia lähiympäristölle. Lisäksi toiminta ei ole ristiriidassa voimassa olevan kaavan kanssa.

13.3. Lupamääräysten perustelut

Yleiset

Lupamääräyksiä annettaessa on ympäristönsuojelulain 43 §:n mukaan otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien määräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Yksilöidyt

Valtioneuvoston päätöksessä melutason ohjearvoista nro 993/1992 on taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A –painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päivänohjearvoa (klo 7-22) 45 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 40 dB. Asumiseen käytettävillä alueilla vastaavasti päiväohjearvona on korkeintaan 55 dB ja yöllä 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla sovelletaan tiukempia meluohjearvoja 45/40 dB. Murskatun louheen määrä antaa toiminnan valvonnan kannalta tärkeää tietoa toiminnan ympäristövaikutuksista (lupamääräykset 1 ja 2).

Vastaavanlaisilla murskauslaitoksilla tehtyjen mittausten perusteella on todettu, että murskaimen ja varastokasojen asettelulla on huomattava vaikutus melun/pölyn leviämiseen. (lupamääräys 3)

Käsiteltävän materiaalin ja sen varastoinnin sekä ajoväylien riittävä kastelu sitoo pölyn. Jätevedet tulee käsitellä siten, ettei niistä aiheudu haittaa pohja- ja pintavedelle. (lupamääräykset 8 ja 17)

Meluntorjuntatoimien, tärinän ja vesiensuojelun valvomiseksi mittaukset ovat tarpeen. Mittausten suunnitelmallisuuden varmistamiseksi toiminnanharjoittaja on velvoitettu esittämään mittaussuunnitelma valvontaviranomaiselle. Melu/tärinämittauksiin liittyvältä karttapohjalta on käytävä ilmi mittauspisteiden lisäksi lähimpien häiriintyvien kohteiden ajantasalla oleva sijainti sekä melusteiden kuten varastokasojen sijainti, leveys ja korkeus. Myös sääolosuhteet mittauksen aikana on esitettävä sekä arvioitava niiden vaikutusta melu/tärinätasoihin (lupamääräykset 2,10-15)

Jätehuolto on järjestettävä siten, ettei jätteistä tai jätehuollosta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle eikä epäsiisteyttä (roskaaminen), maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä eikä muutakaan niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain peruseriaatteiden mukaisesti jäte on hyödynnettävä, jos se on teknisesti mahdollista ja siitä ei aiheudu kohtuuttomia lisäkustannuksia verrattuna muulla tavoin järjestettyyn jätehuoltoon.(lupamääräykset 4-6,18)

Häiriötilanteista ja onnettomuuksista on tiedotettava pelastuslaitokselle ja valvontaviranomaiselle, jotta tarvittaviin torjuntatoimiin päästään välittömästi ja ympäristölle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi.(lupamääräykset 22)

Hakijalla katsotaan olevan ympäristönsuojelulain 42 §:n 3 momentin edellyttämä riittävä asiantuntemus eikä kaivannaisjätteen jätealuetta koskevaa vakuutta ole katsottu tarpeelliseksi vakavaraisen yrittäjän ollessa kyseessä. Toiminnan aloittaminen ennen kuin lupapäätös on saanut lain voiman edellyttää kuitenkin aina asianmukaista vakuutta.

Tehokas tiedotus kohdistettuna paikallisiin asukkaisiin ja lupaviranomaiseen antaa toiminnanharjoittajasta luotettavan kuvan ja samalla turhilta väärinkäsityksiltä vältytään. Erityisesti sallituista toiminta-ajoista on tiedotettava ajoissa lähialueelle. Lupaviranomaisen on pystyttävä valvomaan toimintaa ja ennakoimaan tilanteita sekä tarkastamaan tehdyt toimet mahdollisten vahinkotilanteiden jälkeen. (lupamääräykset 7, 20,22,23-25)

Toiminnan laajuuden valvonta ja ympäristönsuojelulain 43 §:n mukainen ympäristöhaittojen ennaltaehkäisy. (lupamääräykset 9, 16, 19, 21)

Pölyhaittojen vähentäminen. (lupamääräykset 8,9).

14. Luvan voimassaolo ja lupamääräysten tarkistaminen

14.1. Voimassaolo

Lupa on voimassa kymmenen (10) vuotta. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on oltava lupa. Ympäristönsuojelulaki 28 §

14.2. Lupamääräysten tarkistaminen

Ympäristölautakunta toteaa, että tämän lupapäätöksen määräyksiä voidaan asianomaisen viranomaisen tai haittaa kärsivän hakemuksesta muuttaa, mikäli tähän on myöhemmin erityistä tarvetta.

14.3. Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan tämän lain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. Ympäristönsuojelulaki 56§, Ympäristönsuojeluasetus 19§

15. Päätöksen täytäntöönpano (YSL 101§)

Lupaviranomainen määrää, että toiminta voidaan aloittaa tämän lupapäätöksen mukaisesti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Ympäristölupaviranomainen katsoo, että toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta on ympäristönsuojelulain 101 §:n mukainen perusteltu syy (mahdollisesta muutoksenhausta hakijalle aiheutuvat kohtuuttomat taloudelliset kustannukset). Tämän lupapäätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, kun toiminta järjestetään lupapäätöksen määräysten mukaisesti.

Mikäli toiminta aloitetaan ennen tämän päätöksen lainvoimaiseksi tuloa, luvan saajan on asetettava 5.000 euron suuruinen vakuus ympäristön saattamiseksi ennalleen tai mahdollisten vahinkojen korvaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai muuttamisen varalta.

Mikäli lupapäätös kumotaan tai lupamääräystä muutetaan, ympäristölautakunta katsoo asetetun vakuuden riittävän ympäristön saattamiseksi ennalleen. Täytäntöönpanon ei katsota tekevän muutoksenhakua hyödyttömäksi. Vakuuden määrä on ympäristölautakunnan määräämä. Muutoksenhakutuomioistuimien voi kieltää päätöksen toimeenpanon.

16. Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) §§ 6,7,8,28,35,42,43,45,46,50,54,56,76,101,105

Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) §§ 1,7,19,30

Jätelaki 1283/2010 §§ 4,6,15,19,51-52

Jäteasetus 1390/1993 §§ 5,6,8,22

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Valtioneuvoston päätös ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä (659/1996)

Valtioneuvoston päätös yleisimpien jätteiden sekä ongelmajätteiden luettelosta (867/1996)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston päätös 480/96

Orimattilan kaupunginvaltuuston 28.8.2000 (§68) hyväksymä Orimattilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

Orimattilan jätehuoltomääräykset

Valtioneuvoston asetukset 379/2008, 800/2010, 1022/2006

17. Käsittelymaksu (YSL 105 §) ja sen määräytyminen

17.1. Orimattilan kaupunginvaltuusto on tarkistanut Orimattilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksaa. Taksa tuli voimaan 1.1.2011.

17.2. Kiinteä tai tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo maksaa 3062 euroa.

18. Lupapäätöksestä tiedottaminen (YSL 8.luku 54 §)

Päätös ote ja pöytäkirjan liitteet

-hakijalle

Tiedoksi ote ja pöytäkirjan liitteet

- Vaasan hallinto-oikeus (YSL 101§)

-Hämeen ELY-keskus

-Ympäristöterveyskeskus

Tieto päätöksestä julkaistaan Orimattilan Sanomissa ja Orimattilan Aluelehdessä.

19. Muutoksenhaku

Tähän päätökseen haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valitusosoitus on liitteenä.

LIITTEET Hämeen ELY-keskuksen lausunto

Ympäristöterveydenhuollon lausunto

VALITUSOSOITUS

3/3
kailuputki pohjaveden pinnankorkeuden seurantaan varten. Lisäksi maa-ainesluvan lupamääräyksessä 11 on määrätty laadittavaksi erikseen hyväksyttävä pohjaveden laadun tarkkailusuunnitelma. Toiminnanharjoittajan tulee laatia kyseinen suunnitelma ja siinä on otettava huomioon myös murskaustoiminnasta mahdollisesti aiheutuvat pohjavesivaikutukset. Tarkkailu voidaan toteuttaa myös yhteistarkkailuna muiden alueen toimijoiden kanssa, mikäli se on tarkoituksenmukaista. Pohjavesitarkkailun tulokset on vuosittain toimitettava tiedoksi Hämeen ELY-keskukselle.

- Jos lupa myönnetään toistaiseksi voimassa olevana, on lupamääräysten tarkistamiselle asetettava määräaika.
- Toiminta ei saa olla ristiriidassa maa-ainesluvan lupamääräysten kanssa eikä estää luvan mukaista alueen jälkihoitoa. Uusi maa-aineslupa tulee siksi hakea hyvissä ajoin ennen vanhan päättymistä.

Tässä lausunnossa on hakemusta tarkasteltu ainoastaan pohjaveden suojelun kannalta.

Ylitarkastaja

Sinikka Koikkalainen

Diplomi-insinööri

Terhi Mollanen

Laaja analyysi ottamisen alkaessa ja sen jälkeen vähintään 3 vuoden välein

Lämpökestoiset koliformiset bakteerit		
Aistinvarainen arviointi		
Alkaliniteetti		
Alumiini		
Ammonium	x	x = vain alkunäytteestä, mikäli aineelle ei todeta
Fluoridi	x	kohonnutta pitoisuutta
Happi		
Kloridi		
KMnO ₄ -luku		
Kokonaiskovuus		
Lämpötila		
Mangaani		
Nitraatti		
pH-luku		
Rauta		
Sameus		
Sulfaatti		
Sähkönjohtavuus		
Väri		
TVOC		
Mineraaliöljy		

Suppea analyysi vuosittain

Lämpökestoiset koliformiset bakteerit
Aistinvarainen arviointi
KMnO₄-luku
pH-luku
Sähkönjohtavuus
Happi
Kovuus
Kloridi
Sulfaatti
Sameus
Rauta
Mangaani
Mineraaliöljy

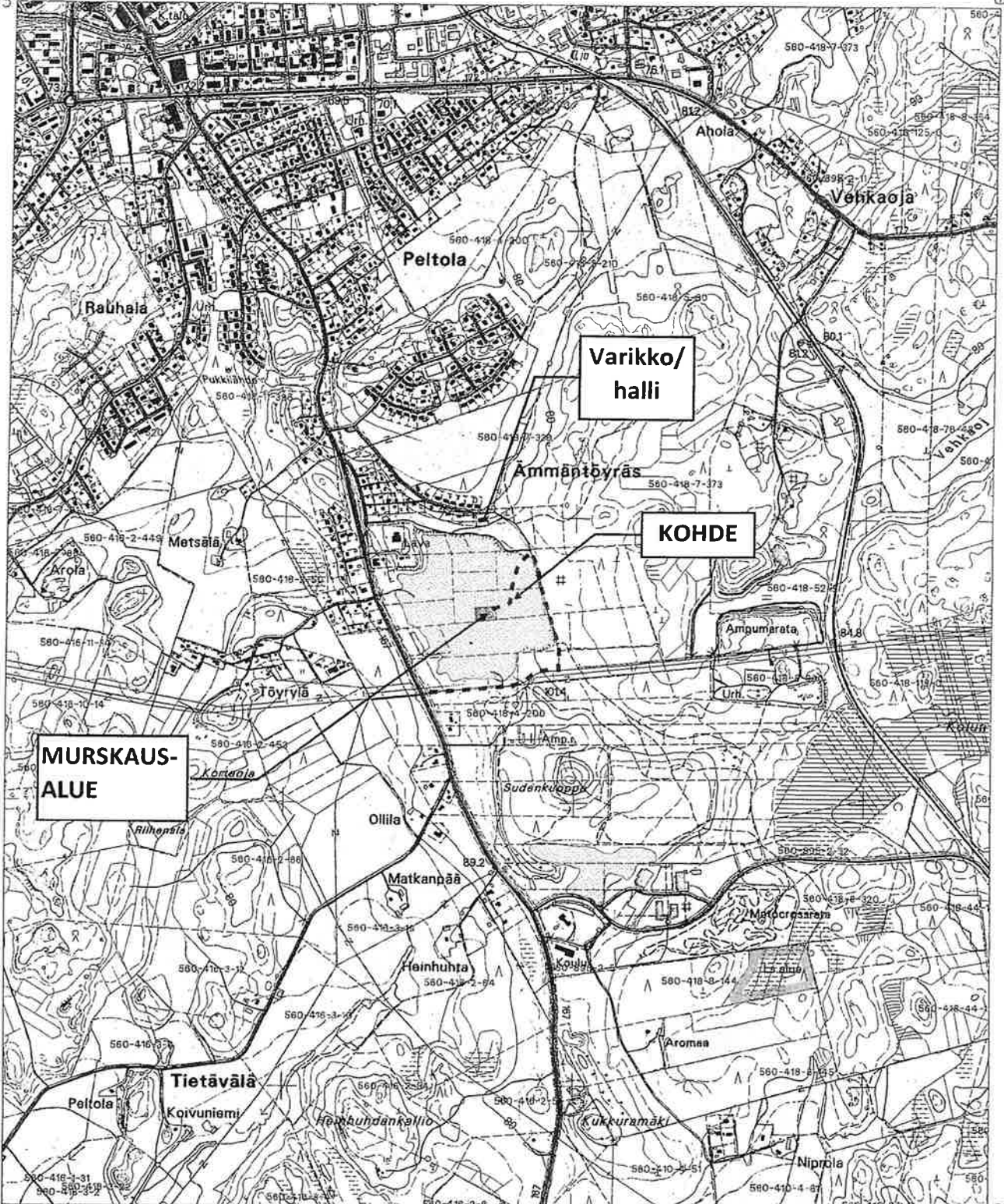
Lähde: Tuomo Hatva, Juho Hyypä, Jukka Ikäheimo, Heikki Penttinen ja Matti Sandborg:
Soranoton vaikutukset pohjaveteen. Raportti V: Soranotto ja pohjaveden suojeleminen. Vesi- ja ympäristöhallinnon julkaisuja, sarja B, 15/1993.

Orimattila

27.03.2014 12.54
TS LH

26485040
6743775

26488440
6743775

6739575
26485040

6739575
26488440

Maastotietokanta ja kiinteistöjaotus (KRK)

1 : 20 000

1 cm kartalla vastaa 200 metriä maastossa.

Kiinteistöjaotus on 27.03.2014 mukainen.
Kiinteistörajoihin voi olla opätarkkuuksia.
Kiinteistön tarkka ulottuvuus selviää
toimitusasiakirjoista ja maestosta.
Kartan koordinaattijärjestelmä on
ETRS-GK26.

Copyright Maanmittauslaitos

Aineiston kopiointi tai muu käyttö ilman
Maanmittauslaitoksen lupaa on kielletty.
Tulosten muste ei ole arkistokelpoista,
eivätkä värit kestä ultraviolettivaloa.

Ajoreitti alueelle: Pakaatieltä asfalttipintaista Olympiavoittajantietä
pitkin, josta loppumatka sorapintaista Linjatietä pitkin

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Ympäristölupaviranomaisen päätökseen ja/tai päätökseen asian käsittelystä perittävästä maksusta tyytymätön saa hakea siihen muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on toimitettava liitteineen valitusajassa ympäristölupaviranomaiselle (Orimattilan kaupungin ympäristölautakunta).

Valitusaika

Valitus on toimitettava ympäristölupaviranomaiselle viimeistään kolmantenakymmenentenä (30.) päivänä päätöksen antamispäivästä, päätöksen antopäivää lukuun ottamatta.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Päätöksen antopäivä **21.7.2014**

Valitusajan viimeinen päivä **20.8.2014**

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin muutosta haetaan, mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteella muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- ympäristölupaviranomaisen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituksen toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä tai sähköisesti. Valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinten ja eräiden oikeudenkäyntiviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Yhteystiedot

Ympäristölautakunta

Orimattilan kaupunki

Erkontie 9 / PL 46

16301 Orimattila

Puh (03) 888 111

Fax (03) 777 1439

Sähköposti: orimattilan.kaupunki@orimattila.fi

Aukiolo: ma klo 9.00-17.00, ti - pe klo 9.00-15.00

Arto Hämäläinen

SUOSTUMUS

Hämäläisen Sora Oy
Äyrästie 19
16300 ORIMATTILA

MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPA Ämmäntyörään maa-ainesalue, Orimattila

Hämäläisen Sora Oy hakee uutta maa-aines- ja ympäristölupaa Sorakangas RN:o 32:19 ja Soraharju RN:o 32:25 alueelle.

Hakemuksesta ja luvan mukaisesta toiminnasta on sovittu ja hyväksyn sen Hakijan tulee huolehtia lupavelvoitteista kaikilta osin

Orimattilassa 22 päivänä kesäkuuta 2026

Arto Hämäläinen

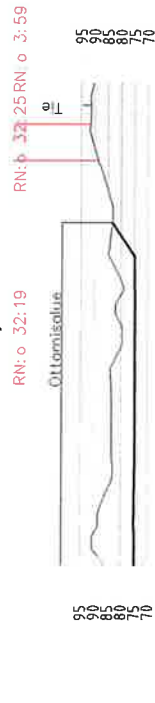
PITUUSLEIKKAUS A-A
1:2000/1:2000

POIKKILEIKKAUS 4-4
1:2000/1:2000

POIKKILEIKKAUS 3-3
1:2000/1:2000

POIKKILEIKKAUS 2-2
1:2000/1:2000

POIKKILEIKKAUS 1-1
1:2000/1:2000

